

ประสบการณ์ในการสร้างสรรค์จิตรกรรม ด้วยเทคนิคแล็กเกอร์แวร์ของเวียดนาม

VIETNAMESE LACQUERWARE

จำนงค์ ธนาวิชกุล

เกริ่นนำ

ผู้เขียนและผู้ช่วยศาสตราจารย์เทพศักดิ์ ทองนพคุณ คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้มีโอกาสเข้าร่วมโครงการ อบรมศิลปะ หลักสูตรแล็กเกอร์แวร์ (LACQUERWARE) ระหว่างวันที่ 24 - 31 พฤษภาคม 2548 เป็นเวลา 8 วัน ซึ่งหอศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เป็นผู้จัดขึ้น การอบรมดังกล่าวเป็นการศึกษาการสร้างสรรคงานจิตรกรรม ด้วยวิธีการแล็กเกอร์แวร์ของเวียดนาม ซึ่งมีขั้นตอนการปฏิบัติงานและกระบวนการทางเทคนิคเฉพาะ อันเป็นเทคนิคที่ได้รับการคิดค้นมาจากศิลปินชาวเวียดนาม การอบรมในครั้งนี้ผู้เขียนได้รับความรู้จากอาจารย์เหงียน ชวน เวียด (NGUYỄN XUÂN VIỆT) ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญทางด้านแล็กเกอร์แวร์ของเวียดนามโดยเฉพาะ และมีผลงานเป็นที่ยอมรับทั้งในระดับประเทศและต่างประเทศ ผู้เขียนจึงใคร่ขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย และขอขอบคุณคณะศิลปกรรมศาสตร์ ที่ได้ให้โอกาสในการศึกษาค้นคว้าและอบรมในครั้งนี้ อันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจในการศึกษาและสร้างสรรค์ศิลปะต่อไป

ประวัติโดยสังเขป

แล็กเกอร์แวร์ เป็นสิ่งที่ถูกนำมาใช้ในงานประดับตกแต่งเครื่องใช้และวัตถุสิ่งของที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิต เช่น เครื่องใช้ภายในบ้าน เครื่องเรือน รวมทั้งส่วนประกอบของอาคารมาเป็นเวลาช้านานแล้ว โดยเฉพาะในงานจิตรกรรมแล็กเกอร์ (LACQUER PAINTING) มีการค้นพบในหลายประเทศไม่เฉพาะในจีนและญี่ปุ่นเท่านั้น แต่ยังค้นพบในประเทศอียิปต์ อินเดีย และกรีก ซึ่งมีอายุไม่ต่ำกว่า 2000 ปี ดังปรากฏอยู่ในงานจิตรกรรมและประติมากรรม จากการสำรวจและการขุดค้นสุสานโบราณสมัยราชวงศ์ฮั่น¹ (HAN DYNASTY ,200 B.C.) ได้พบสิ่งของและเครื่องใช้ประเภทจาน ชาม และกระป๋อง ถ้วยที่ถูกเขียนด้วยสีแดง สีดำ และมีการใช้สีทองเป็นส่วนประกอบเล็กน้อยในการออกแบบ นอกจากนี้ยังพบเครื่องเรือนอีกหลายชิ้นในประเทศจีน ซึ่งมีอายุอยู่ในระหว่างปี 475 - 221 ก่อนคริสตศักราช² (475 - 221 B.C.) ที่แสดงให้เห็นถึงการเคลือบทับของสีด้วยการใช้สีดำเคลือบเป็นสีชั้นแรก และใช้สีแดงเคลือบทับเป็นสีชั้นที่สอง นอกจากนี้เครื่องเรือนต่างๆ ของจีนยังได้มีการพัฒนาและออกแบบด้านรูปทรงและการใช้สี

¹Nguyen Dang Quang, Vietnamese Lacquerware, p.9.

²Ibid.

³Ibid., p.10.

⁴ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรมศัพท์ศิลปะอังกฤษ ไทย หน้า 101.

⁵วิบูลย์ ลิขิตวรรณ, พจนานุกรม หัตถกรรม เครื่องมือเครื่องใช้พื้นบ้าน หน้า 93.

อย่างต่อเนื่อง และยาวนานจนกระทั่งสามารถสร้างสีที่แตกต่างกันได้เกือบครบ 12 สี ในเวลาต่อมา

ส่วนในประเทศเวียดนาม ได้มีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมกับจีนมาตั้งแต่ยุคโบราณและยุคกลาง โดยผ่านทาง การอพยพเคลื่อนย้ายของผู้คน การค้า และการแลกเปลี่ยนของขั้วระหว่างราชสำนักและข้าราชการชั้นสูงของจีนและเวียดนาม ทำให้งานด้านจิตรกรรมแล็กเกอร์เข้ามายังประเทศเวียดนามด้วยแต่ยังไม่เป็นที่แพร่หลาย ในระยะเริ่มต้น ต่อมาเวียดนามได้มีการพัฒนาอุตสาหกรรมด้านหัตถกรรมอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้นโดยเฉพาะงานด้านจิตรกรรมแล็กเกอร์ตามตำนานกล่าวว่ากษัตริย์ LE NHAN TON (1443) ได้ส่งศิลปินที่ชื่อ TRAN LU หรือ TRAN TUONG CONG ซึ่งเป็นข้าราชการชั้นสูงไปศึกษาจิตรกรรมด้านแล็กเกอร์ที่ประเทศจีน และส่งไปเรียนเพิ่มเติมอีกหลายครั้งเพื่อเรียนรู้เทคนิคโดยเฉพาะทางด้านการทำแผ่นทองและแผ่นเงินให้เป็นแผ่นบางๆ³ จิตรกรรมแล็กเกอร์ของเวียดนามเป็นเทคนิคเฉพาะที่เป็นความลับมีการถ่ายทอดและอนุรักษ์สืบต่อกันมานานจากรุ่นสู่รุ่นจากอาจารย์สู่ลูกศิษย์มาตั้งแต่สมัยราชวงศ์ลี (LE DYNASTY) ซึ่งอยู่ในช่วงประมาณศตวรรษที่ 15 เป็นต้นมา

สำหรับในประเทศไทยงานแล็กเกอร์แวร์ หมายถึงเครื่องเงินเป็นภาชนะที่ประกอบขึ้นด้วยเส้นไม้ไผ่ที่ขัดขึ้นเป็นรูปแล้วฉาบพื้นด้วยรักสมุก (ยางรักผสมเถ้าใบตองแห้ง) หรือรักชาด (ยางรักผสมชาด) ตกแต่งผิวให้มันหรือทำเป็นลวดลาย เช่น ลายเส้นที่ขีดลงไปในพื้นที่ผิวแล้วถมสีต่าง ๆ⁴ การขีดหรือขูดผิวแล้วถมสีเรียกว่า การชักเส้นไหม การทำเช่นหรือเครื่องเงินสันนิษฐานว่าเริ่มมาจากชาวไทเขิน ที่อพยพมาจากเชียงตุง ในสมัยพระเจ้ากาวิละ (พ.ศ. 2284 - 2358) ซึ่งเข้ามาตั้งถิ่นฐานในบริเวณบ้านเขิน ตำบลหายยา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นผู้ทำเครื่องเงินสืบต่อกันมา จึงเรียกว่า "เครื่องเงิน"⁵

วัสดุและอุปกรณ์

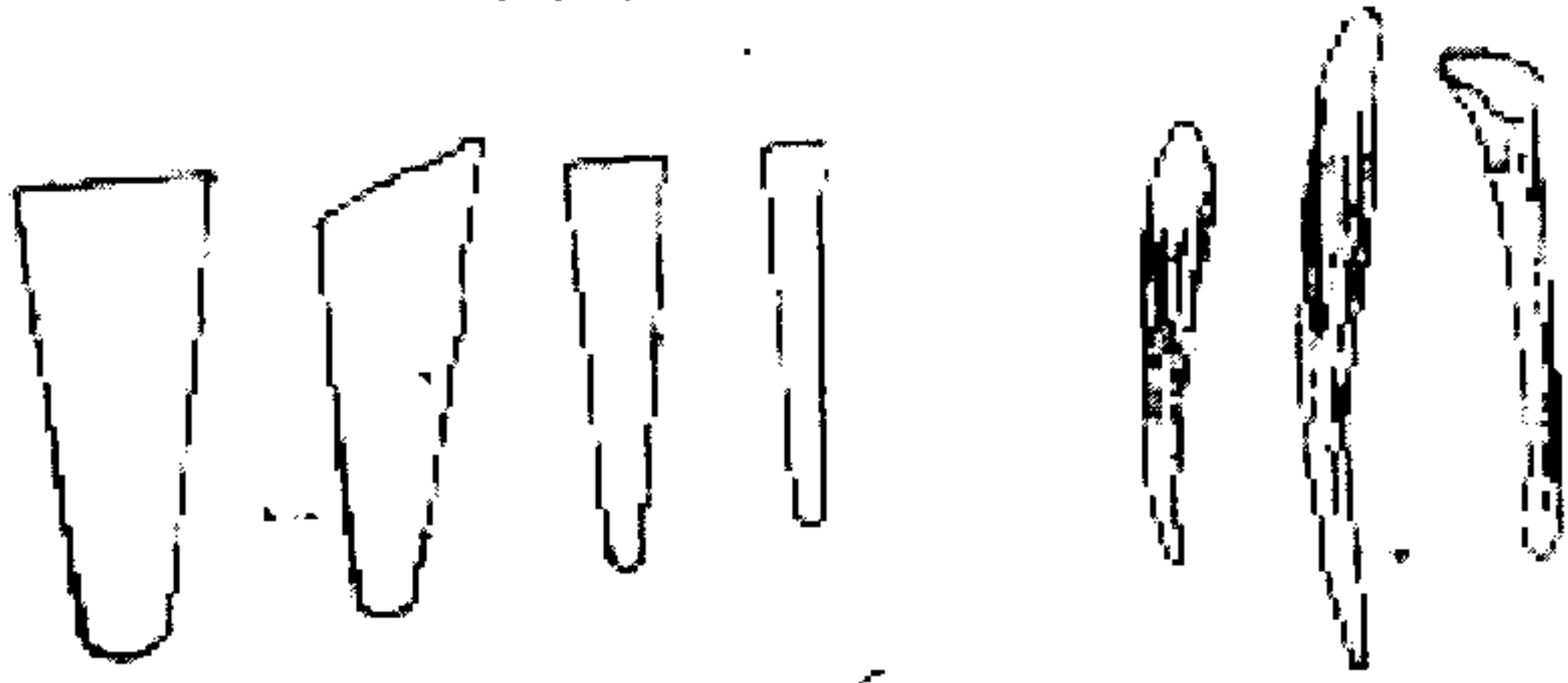
วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์งานจิตรกรรมแล็กเกอร์ในครั้งนี้เป็นวัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในงานแล็กเกอร์แวร์ของเวียดนาม(VIETNAMESE LACQUERWARE) ซึ่งวัสดุส่วนใหญ่เป็นของที่อาจารย์เหงียน ชวน เวียด นำมาจากประเทศเวียดนาม โดยมีรายละเอียดดังนี้

- 1.แผ่นแล็กเกอร์ (LACQUERED BOARD) ขนาด 20 X 30 ซม.
- 2.แผ่นเงินของเวียดนาม (ใช้แผ่นเงินของไทยแทนได้)
- 3.แผ่นทองของเวียดนาม (ใช้แผ่นทองของไทยแทนได้)
- 4.รักของเวียดนาม(ใช้รักของไทยแทนได้แต่สีที่ผสมกับรักแล้วจะไม่สดเท่าๆกับของเวียดนาม)
- 5.สีฝุ่น ซึ่งมีทั้งสีฝุ่นของเวียดนาม จีน และญี่ปุ่น โดยมีสีต่าง ๆ คือ เหลือง ,ส้ม ,แดง ,เขียว ,น้ำเงิน ,น้ำตาล ,ขาว และสีดำ
- 6.การอบหรือการตาก
- 7.น้ำมันพืชมเวียดนาม(ใช้น้ำมันพืชมของไทยแทนได้)
- 8.ถ้วยเตรียมสี (แก้วหรือพลาสติก)
- 9.จานสี (ทำจากกระจก หรือพลาสติก)
- 10.พู่กันกลมตัดเส้น(ทำจากขนกระรอก),พู่กันปากตัดใช้ระบายสี(ขนแข็งปานกลาง),พู่กันปากตัดขนแข็งสำหรับปิดผงเงิน (ทำจากขนวัว) ,แปรงขนอ่อนสำหรับปิดฝุ่นและแผ่นทอง (ทำจากขนกระต่าย)พู่กันที่ใช้ควรมีขนาดเบอร์เล็ก , กลาง และใหญ่ (เบอร์ 2 , 4 ,8 ,10 , 12)
- 11.เกรียงผสมสีที่ทำจากเขาควายเป็นกระดุกควาย(ใช้เกรียงพลาสติกหรือไม้แทนได้)

วัสดุและอุปกรณ์

1.ตารางแสดงการเตรียมพื้นกระดานเขียนและการสร้างเทคนิคต่าง ๆ

Horn fan
(flexible, sharp, made of buffalo horn used to smooth and mix paint)

Bone palette
(Made of buffalo bone used to smooth and mix paint for the inside of vase, jug)

3.เกรียงผสมสีที่ทำจากเขาและกระดุกควาย

⁶Nguyen Dang Quang. loc. cit.
⁷ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. หน้า 938.

- 12.น้ำมันสน (สำหรับล้างพู่กัน จานสี และอุปกรณ์)
 - 13.กระดาษหนังสือพิมพ์หรือกระดาษพู่
 - 14.เปลือกไข่เปิด
 - 15.ตู้อบร้อนชื้นที่สร้างขึ้นเอง
 - 16.กระดาษทรายเบอร์ 320,400 ,1000 ,1200 ,1300
- วัสดุและอุปกรณ์ส่วนใหญ่สามารถหาและเตรียมได้ในประเทศไทย ยกเว้นรักของเวียดนามที่ใช้ในการเขียนและผสมสี เพราะมีสีน้ำตาลเข้ม(สีปีกแมลงสาบ)ที่เมื่อผสมกับสีฝุ่นแล้วจะให้ค่าของสีที่สดกว่ารักของไทยที่เป็นสีดำ โดยรักที่มีคุณภาพดีที่สุดของเวียดนามจะอยู่ที่จังหวัด PHU THO ในประเทศเวียดนาม⁶

ขั้นตอนและวิธีการเตรียมวัสดุ

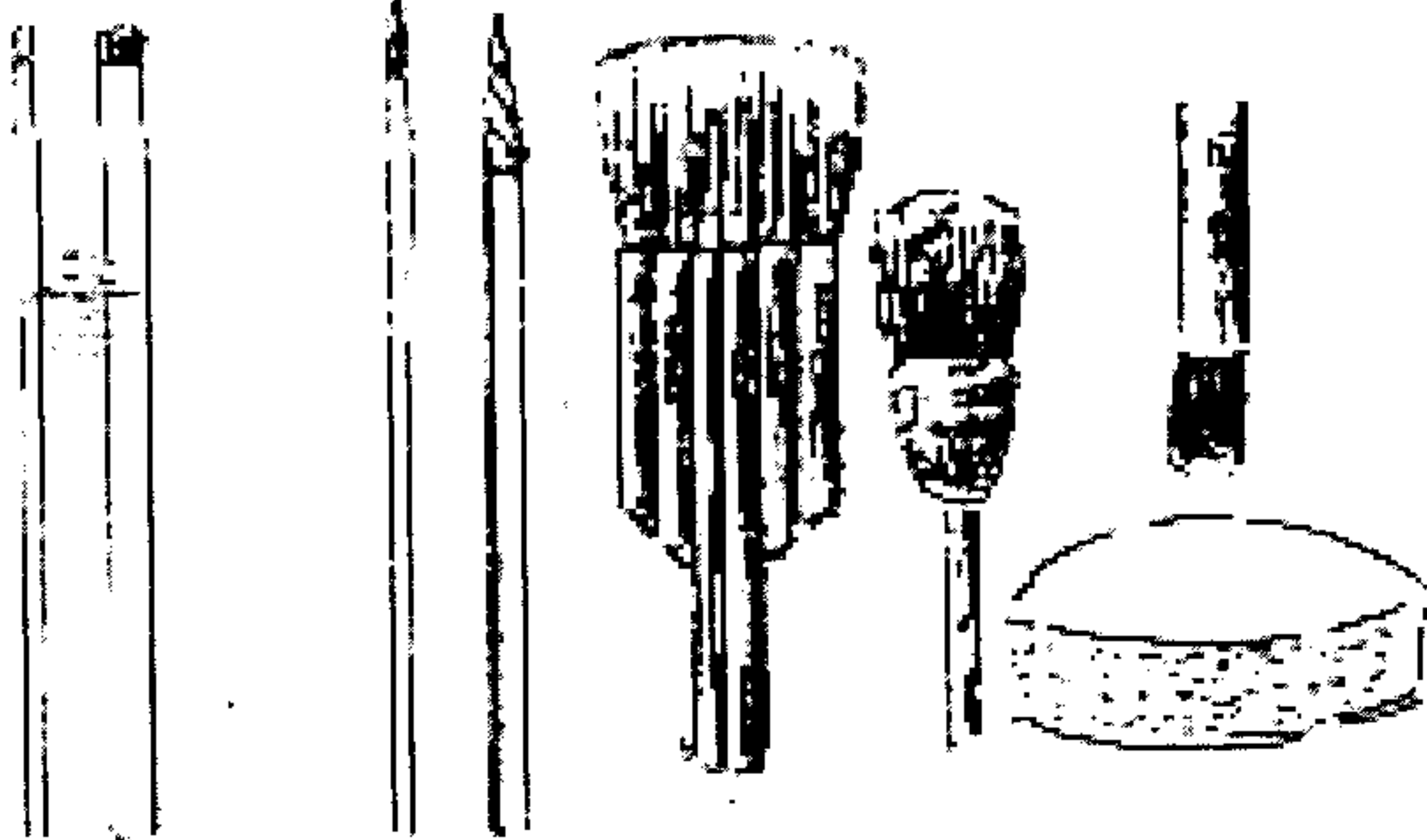
การสร้างสรรค์จิตรกรรมด้วยเทคนิคแล็กเกอร์แวร์ของเวียดนามหรือการสร้างสรรค์จิตรกรรมแล็กเกอร์เป็นเทคนิคที่มีขั้นตอนที่ซับซ้อนพอสมควร โดยเริ่มตั้งแต่การเตรียมยางรัก การเตรียมพื้นกระดานเขียน และการเตรียมสีสำหรับเขียน ซึ่งมีขั้นตอนและรายละเอียดดังนี้

1.การเตรียมยางรัก

ยางรัก(LACQUER RESIN) รักเป็นต้นไม้ชนิดGLU TA USITATA (WALLICH) DING HOU ในวงศ์ ANACARDIACEAE⁷ ยางที่ได้จากต้นรักเรียกว่า น้ำรัก ซึ่งมีองค์ประกอบทางเคมีที่สำคัญอยู่ 3 ส่วนคือ

2.สีและวัสดุที่ใช้ในการสร้างสรรค์จิตรกรรมแล็กเกอร์

point brush
2 - 3mm
5 - 6mm

Outlining brush
(of cat squirrel hair)

Flaking silver bits - brush
(of rabbit hair)

Grinding silver bits - brush
(of cow's tail hair)

4.พู่กันและแปรงแบบต่าง ๆ ที่ใช้ในการเขียนและสร้างเทคนิค

1.สาร LACCOL เป็นสารที่มีส่วนประกอบของกรด PHENAL MELECULES ทำปฏิกิริยากับออกซิเจนได้ง่ายและจะเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลแดงเมื่อทำปฏิกิริยาแล้ว สารตัวนี้มีผลต่อผิวหนังทำให้เกิดผื่นคันและแดงไปทั้งตัวได้* ผู้ที่แพ้ต่อสารตัวนี้จึงไม่เหมาะสำหรับการสร้างสรรค์เทคนิคนี้ ในยางรักจะประกอบด้วยสาร LACCOL ประมาณ 36 % โดยน้ำหนักสารนี้สามารถละลายได้ในเอทิลแอลกอฮอล์ (ETHYL ALCOHOL) และเมื่อได้รับความร้อนที่มีอุณหภูมิคงที่และต่อเนื่องจะทำให้สารนี้แห้ง แข็งแกร่ง และก่อให้เกิดเงาแวววาว

2.สาร LACCAZA เป็นสารเร่งปฏิกิริยาในกระบวนการเปลี่ยนยางรักให้เป็น OXIDE (สารประกอบออกซิเจนกับยางรัก) ถ้าแยกสารนี้ออกจากยางรัก เมื่อยางรักสัมผัสและทำปฏิกิริยากับอากาศจะทำให้ยางรักไม่แห้ง

3.น้ำ WATER เป็นส่วนประกอบใน ยางรัก ประมาณ 40 % โดยน้ำหนัก ถ้านำยางรักมาละลายด้วยเอทิลแอลกอฮอล์ จะทำให้สาร LACCAZA ตกตะกอนพร้อมกับสารประกอบอื่นๆ และด้วยเหตุที่สาร LACCOL จะทำปฏิกิริยากับออกซิเจนได้รวดเร็วทำให้น้ำยางแห้งและสีเข้มขึ้น ในการสร้างสรรค์งานจิตรกรรมจึงจำเป็นต้องทำในสถานที่ที่มีอากาศร้อนขึ้น เพื่อให้ น้ำที่เป็นส่วนประกอบของสาร LACCOL มีเวลาเพียงพอที่จะทำปฏิกิริยากับสาร LACCAZA โดยความชื้นสัมพัทธ์ที่ดีและเหมาะสมอยู่ประมาณ 75 - 90 % และควบคุมอุณหภูมิให้อยู่ประมาณ 20-25°C จะทำให้น้ำยางที่ระบายแล้วแห้งเร็วได้ภายใน 4 - 5 ชั่วโมง* ยางรักเมื่อสัมผัสกับอากาศจะเปลี่ยนสีน้ำตาลจากขาวขำขัง เป็นสีน้ำตาลแดง น้ำตาลเข้มและสีดำในที่สุด เพื่อป้องกันการทำปฏิกิริยากับอากาศจึงจำเป็นต้องใช้กระดาษมาปิดป้องกันบริเวณผิวหน้าไว้ขณะที่เขียนหรือใส่ภาชนะที่มีฝาปิดสนิทหลังจากใช้เสร็จแล้ว

เนื่องจากน้ำยางรักประกอบด้วยน้ำเป็นจำนวนมากในการเก็บจึงต้องเก็บไว้ในภาชนะที่ทำจากไม้ พลาสติกหรือกระบอกไม้ไผ่ที่มีฝาปิด น้ำยางรักที่ได้จากต้นรักไม่สามารถนำมาใช้ได้เลยจำเป็นต้องนำมาตั้งทิ้งไว้ให้ตกตะกอนประมาณ 2 - 3 เดือน โดยสารที่มีน้ำหนักจะตกตะกอนอยู่ใต้ภาชนะ ส่วนสารที่มีน้ำหนักเบาจะลอยตัวขึ้นปรากฏให้เห็นเป็นชั้น ๆ ซึ่งมีความแตกต่างของน้ำหนัก สี ชื่อเรียกและคุณสมบัติ ดังนี้

1.ชั้นบนสุด เรียกว่า "OILY ESSENCE PAINT" มีสีเป็นน้ำตาลเข้ม แห้งยาก มีคุณภาพต่ำ ถ้านำมาใช้จำเป็นต้องผสมกับส่วนผสมอื่น เช่น สีฝุ่น , ขี้เถ้า , ขี้ผึ้ง เป็นต้น

2.ชั้นที่สอง เรียกว่า "FIRST GRADE PAINT" น้ำยางรักชั้นนี้มีคุณภาพสูง มีสีเหมือนงาช้าง (IVORY) สามารถนำมาใช้ได้หรือนำ OILY ESSENCE PAINT มาผสมเล็กน้อย

ในการเขียนภาพ ยางรักชั้นนี้ไม่ได้ใช้ในงานหัตถกรรมเท่านั้น แต่ยังนำมาใช้ในอุตสาหกรรมหลายอย่าง เพราะมีคุณสมบัติเคลือบบาง ทนต่อน้ำ ปลูก และทนความร้อนได้ถึง 250 - 400 °C จึงเหมาะสำหรับเคลือบผิวหม้อและจานโลหะ ถ้านำยางรักชั้นนี้ตกตะกอนมีสีเหลืองกุหลาบและไม่มีกลิ่นบูดเปรี้ยวจะได้ยางรักที่มีคุณภาพดีเหมาะสำหรับงานจิตรกรรมแต่ต้องนำยางรักดิบมาตีกวนในกระทะเหล็ก เพื่อไล่น้ำออกให้หมดเสียก่อนจึงจะนำมาเขียนได้ ซึ่งเรียกว่า "รักสุก"

3.ชั้นที่สาม เรียกว่า "SECOND GRADE PAINT" เป็นน้ำยางรักที่มีสีขาวเหมือนนํ้านม มีเนื้อยางเข้มข้นกว่าชั้นที่สอง เหมาะสำหรับงานที่ต้องใช้ความหนาในการทำเป็นเส้น การฉีกวัสดุ การทำเป็นโครงสร้างโดยผสมกับวัสดุที่เป็นผง และการหล่อเป็นรูปทรงต่าง ๆ

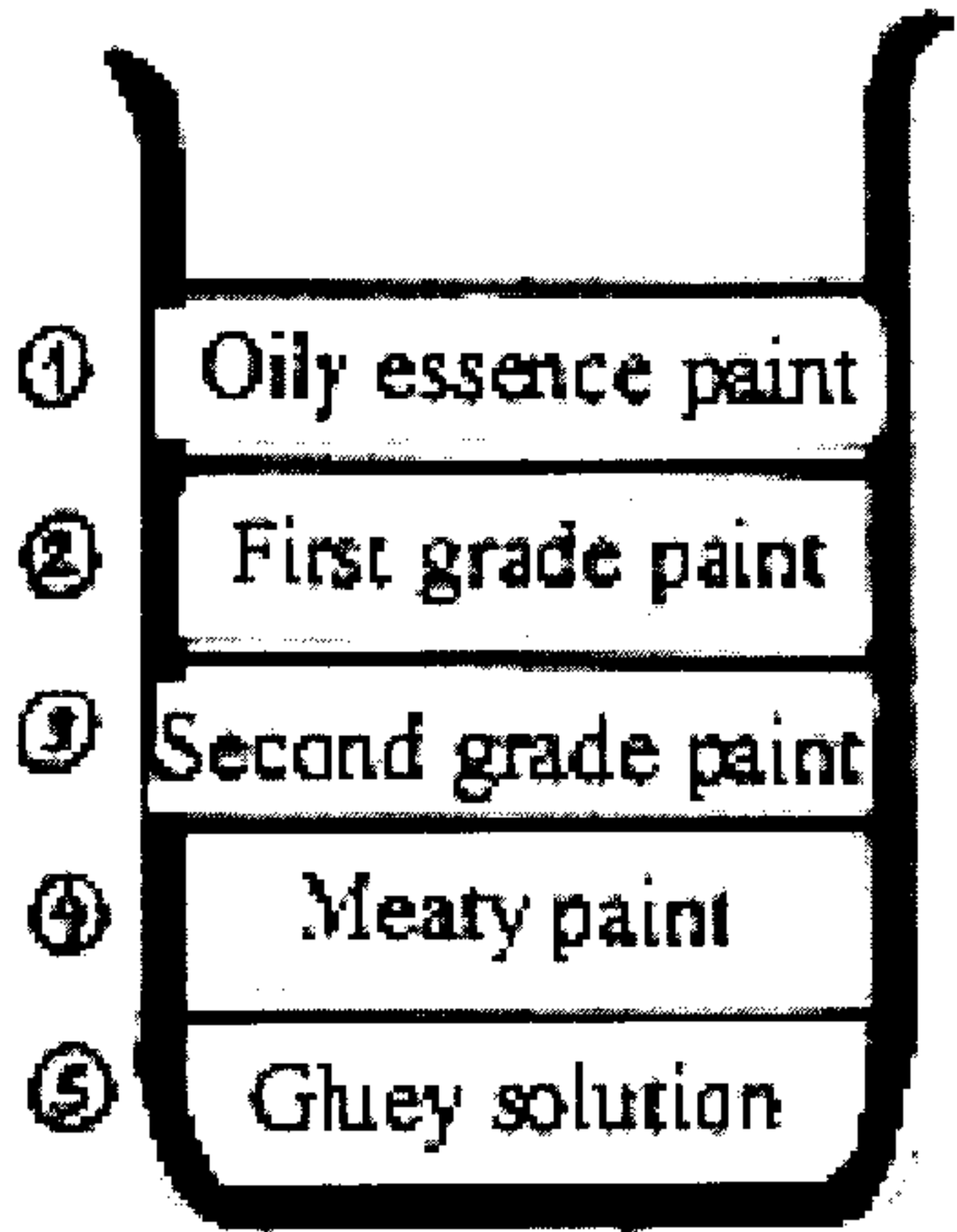
4.ชั้นที่สี่เรียกว่า "MEATY PAINT" เป็นน้ำยางรักที่มีสีขาวกว่าชั้นที่สามและมีความเข้มข้นมากที่สุดเหมาะสำหรับงานที่ต้องการเสริมความแข็งแรง เช่น นำไปเคลือบผ้า กระดาษ ฝักบนตระกร้าและเรือเพื่อกันน้ำและสร้างความแข็งแรง โดยปล่อยให้แห้งตามธรรมชาติ การเก็บรักษาอย่างรักชั้นนี้ควรเคลือบภาชนะที่บรรจุด้วยยางรัก OILY ESSENCE PAINT รวมทั้งฝาก่อนที่จะปิดฝาก็จะเก็บไว้ได้นาน

5.ชั้นที่ห้าเรียกว่า "GLUEY SOLUTION" เป็นน้ำยางรักที่มีเนื้อยางน้อยจึงเหมาะสำหรับงานฉีกและทำเคลือบสิ่งของ เครื่องใช้และงานทั่วไป น้ำยางรักส่วนนี้จะมีส่วนผสมของน้ำอยู่มากจึงมีคุณภาพต่ำและมักจะถูกแยกออกไป

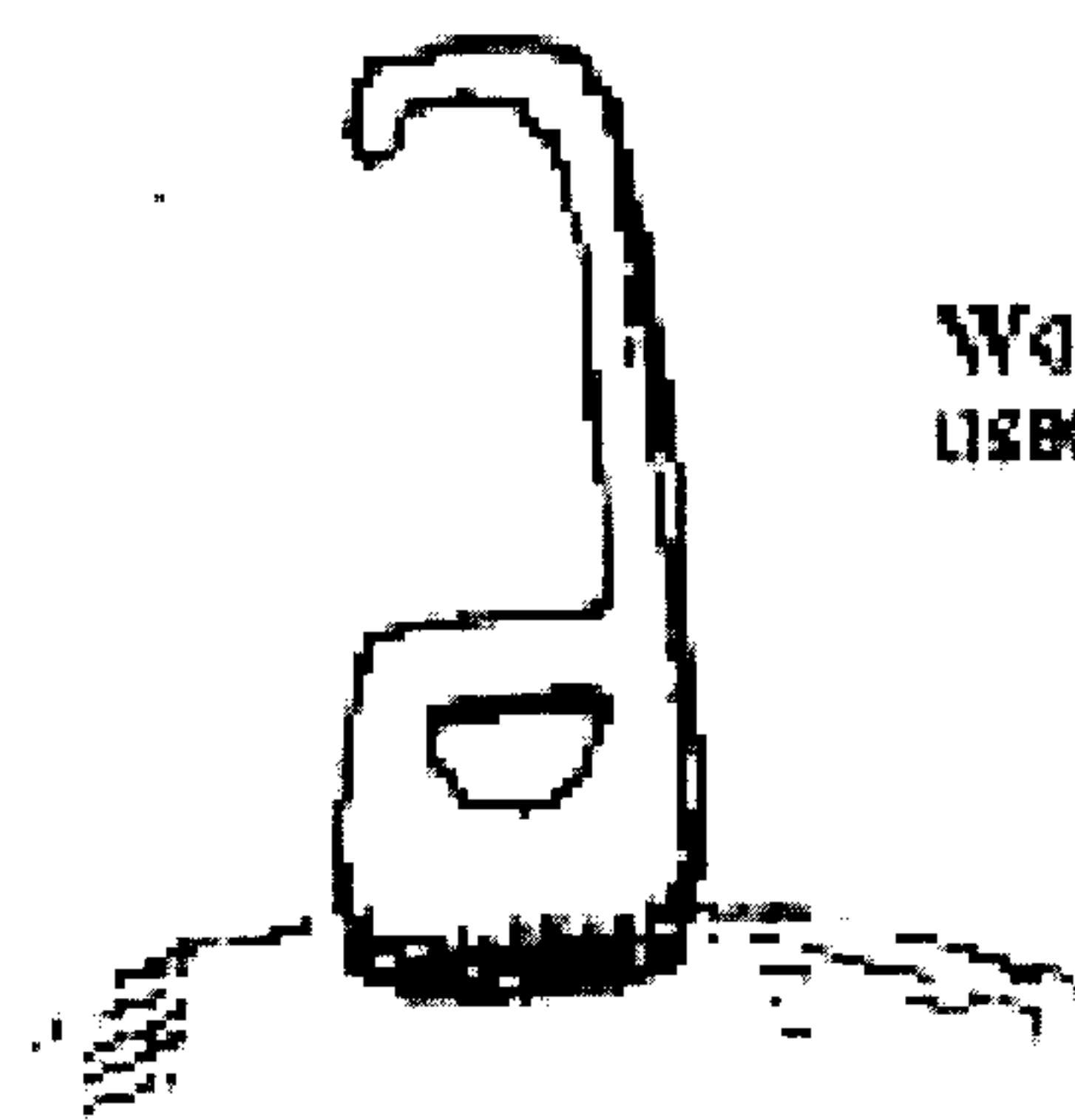
ส่วนประกอบของน้ำยางรัก 4 ชั้นแรกจะมีการนำมาใช้งานมากกว่าชั้นที่ 5 เพราะมีคุณสมบัติที่แตกต่างกันไปและมีส่วนผสมของน้ำอยู่น้อยกว่า แต่ก่อนที่จะนำน้ำยางรักทั้ง 4 ชั้นแรก มาใช้จำเป็นต้องนำไปตีกวนในกระทะด้วยแท่งไม้ หรือเหล็ก 7 วัน เพื่อไล่น้ำออกจากรักให้หมด แล้วตั้งทิ้งไว้ให้ตกตะกอนประมาณ 1 อาทิตย์ ก็จะได้รักสุกจึงนำมาใช้ได้ โดยหนึ่งในสามของชั้นบน จะเหมาะสำหรับงานด้านจิตรกรรม และงานที่ต้องการรายละเอียด ส่วนสองในสามของชั้นถัดมาควรนำไปใช้งานด้านเกี่ยวกับโครงสร้างความแข็งแรง เพราะมีเนื้อยางที่ข้นกว่าด้านบน

เมื่อได้น้ำยางในแต่ละชั้นแล้วควรบรรจุในภาชนะที่เป็นไม้ , แก้ว , พลาสติกหรือไม้ไผ่ที่มีฝาปิดสนิท โดยใช้กระดาษเยื่อไม้ไผ่ปิดทับด้านหน้าของยางรัก เพื่อป้องกันอากาศที่อาจเข้ามาสัมผัสกับยางรัก ภาชนะที่บรรจุยางรักแล้วห้ามวางกับพื้นควรวางไว้บนไม้หรือเก็บไว้ในชั้นไม้ที่มีอากาศเย็นและแห้ง โดยมีพื้นที่กว้างพอที่จะให้อากาศถ่ายเทได้สะดวกและเมื่อต้องการนำรักสุกมาเขียนควรกรองด้วยผ้าดิบอีกครั้ง เพราะอาจมีฝุ่นผงของตะกอนที่ตกค้างอยู่

*การล้างพิษ สามารถล้างพิษได้โดยนำใบมะขาม , ใบฝรั่งและใบขี้เหล็กมารวมกันต้มกับน้ำให้ได้สีเข้มประมาณน้ำชาแล้วนำมาทาตัวหรืออาบ ถ้าเป็นเล็กน้อยให้ใช้เปลือกกล้วยสุกด้านในทาบริเวณที่เป็น (สัมภาษณ์อาจารย์บุญพาด ชิงคะมะโน ผู้วิจัย "ลายรดน้ำกับพัฒนาการ")
*Nguyen Dang Quang, op.cit., p.53.

1.ภาพแสดงการตกตะกอนของน้ำยางรักในแต่ละชั้น

Wooden - paint stirrer used in traditional way

2.ไม้สำหรับกวนเคียวยางรัก ซึ่งเป็นอุปกรณ์ที่ใช้สับทอดกันมาตามประเพณีของเวียดนาม

3.ขั้นตอนการเตรียมยางรัก ด้วยการกรองใส่ผ้าดิบแล้วบดสลับข้าง โดยใช้คีมจับไว้ทั้งสองข้าง (อาจารย์เวียดนามกำลังสอนผู้เขียนและ ผศ.เทพศักดิ์)

2.การเตรียมพื้นกระดานเขียน

ไม้กระดานสำหรับทำเป็นพื้นในการเขียนภาพทางจิตรกรรม ควรเป็นไม้ที่มีความหนา มีพื้นเรียบสม่ำเสมอ ไม้ลายไม้ไปในทางแนวนอน ไม่มีตาไม้หรือรอยแตกที่ทำให้เปราะหักง่าย โดยทั่วไปจะเป็นการใช้ไม้เนื้อแข็งที่มีความแข็งแรงทนทาน โดยเฉพาะในงานที่เป็นเครื่องเรือนของเวียดนาม คุณสมบัติของไม้จะเป็นอันดับแรกในการพิจารณา ซึ่งได้แก่ไม้ TECHNICHİ SITAN WOOD, ROSE WOOD, RED WOOD และ MEDANG WOOD นอกจากจะดูชนิดและลักษณะของเนื้อไม้จากภายนอกแล้ว ยังสามารถใช้การเคาะฟังเสียงเพื่อพิจารณาความแข็งแรงของไม้ได้อีกด้วย เช่น ถ้าเคาะแล้วเสียงโปร่งไม่หนักแน่น แสดงว่าบางส่วนของเนื้อไม้ อาจเป็นโพรง ซึ่งเกิดจากปลวกหรือแมลงกัดกิน ส่วนไม้ที่ดีเสียงที่เกิดจากการเคาะจะดังหนักแน่น กังวานตลอดทั้งแผ่น และชัดเจนมากกว่า

สำหรับในประเทศไทยเราสามารถใช้น้ส้ก ไม้เต็ง และไม้เนื้อแข็งอื่น ๆ มาแทนไม้ของเวียดนามได้ นอกจากนี้เรายังสามารถนำวัสดุชนิดอื่นมาทดแทนไม้ได้ เช่น กระดาษที่มีความหนา กระดาษอัด ไม้ไผ่ ไม้อัด พลาสติก และโลหะ ซึ่งได้แก่ บรอนซ์ อะลูมิเนียม ทอง และเงิน สำหรับวัสดุที่เป็น

4.น้ำยางรักที่ได้จากการกรองจะปราศจากสิ่งสกปรกเหมาะสำหรับเขียนและผสมสี โดยใช้น้ำมันพืชมส่นเป็นตัวทำละลาย

กระดาษหนาและกระดาษอัด อาจไม่แข็งแรงเท่าวัสดุประเภทไม้และโลหะแต่เหมาะสำหรับการนำมาทดลอง เพื่อเรียนรู้กระบวนการในขั้นต้นได้

ในการเตรียมพื้นกระดานเขียนสามารถปฏิบัติได้ดังนี้

1.นำแผ่นไม้กระดานที่มีความหนา และแห้งสนิท มาลงยางรักดิบด้วยแปรงที่มีขนแปรงแข็งโดยทาขอบกระดานทั้ง 4 ด้านก่อน แล้วจึงทาด้านบนของไม้กระดาน แบบสลับทิศทางการประมาณ 2-3 ชั้น แต่ไม่ต้องหนามาก(ควรสวมถุงมือยางป้องกันการแพ้รักดิบ)

2.นำแผ่นไม้กระดานเข้าตู้อบร้อนขึ้น อบประมาณ 1 วัน แล้วนำกลับมาทาบริเวณด้านหลังด้วยยางรักดิบอีก 2 -3 ชั้นแบบสลับทิศทางการกัน ก่อนที่จะนำไปอบอีกครั้งในเวลาเท่าเดิม

3.เมื่อยางรักดิบที่ทาไว้แห้งสนิทแล้ว ให้นำผ้าสาหรูหรือ ผ้ามุ้งมาปูทับไม้กระดานโดยพับผ้ากลับไปด้านหลังทั้ง 4 ด้าน แล้วจึงใช้ยางรักดิบทาลงบนผ้าด้านหน้า 2-3 ชั้น โดยทาจากตรงกลางออกไปขอบด้านนอก ส่วนด้านหลังให้ทาจากด้านนอกเข้าหาถึงกลางของ กระดานเพื่อเป็นการดึงผ้าให้ตึง

เรียบไปกับไม้กระดานและไม่เกิดรอยยับย่นของผ้า แล้วจึงใช้ผ้าสาธูปิดทับด้านหลังให้เรียบ ต่อจากนั้นจึงทายางรักดิบอีกครั้ง แล้วจึงนำเข้าสู่ตู้อบร้อนขึ้นอีกประมาณ 1 วัน (ผ้าพับไว้ด้านหลังจะเกิดรอยย่น จึงควรใช้กรรไกรตัดส่วนที่หนานูนของผ้าออกไปก่อนที่จะปิดทับด้วยผ้าสาธูปริเวณด้านหลังอีกครั้ง ก็จะทำให้ได้พื้นด้านหลังของไม้กระดานที่เรียบเนียนเท่ากันและไม่งอบิดเบี้ยว)

4. นำไม้กระดานที่ปูด้วยผ้าและยางดิบที่แห้งสนิทแล้วมาปาดด้วยรักดิบที่ผสมสีฝุ่น(แดง ,ดำ)โดยใช้เกรียงพลาสติกหรือเกรียงเขาและกระดูกควาย เพื่ออุดเสี้ยนไม้และพื้นผิวของลายผ้าให้เรียบเนียนทั้งด้านหน้าและด้านหลังประมาณ 2 - 3 ชั้นแล้วนำเข้าสู่ตู้อบร้อนขึ้น ประมาณ 1 วัน

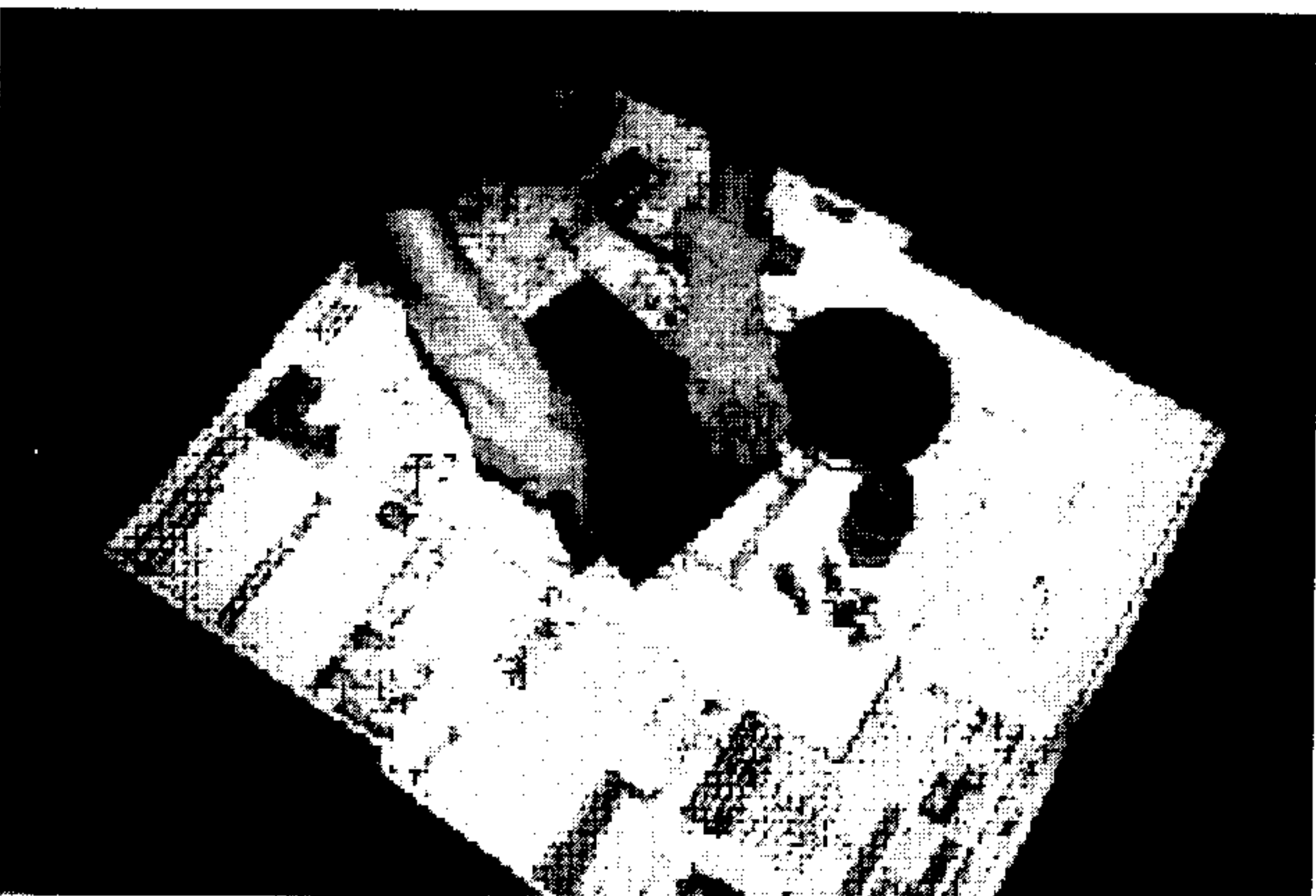
5. นำแผ่นไม้กระดานที่ได้มาขัดแต่งด้วยกระดาษทรายละเอียดเบอร์ 320 ,400 และ1000 ตามลำดับ เพื่อให้ผิวเรียบเป็นมัน ในกรณีที่ขัดแต่ง แล้วพื้นผิวยังไม่เรียบและเห็นเป็นลายผ้าให้นำกลับไปปาดด้วยสีฝุ่นที่ผสมรักดิบแล้วเข้าสู่ตู้อบร้อนขึ้นอีกครั้ง แล้วนำมาขัดให้เรียบเนียน ก็จะได้แผ่นไม้กระดานสำหรับเขียนต่อไป

6. แผ่นไม้กระดานสำหรับเขียนที่เตรียมเสร็จเรียบร้อยแล้ว ควรจัดเก็บไว้ในตู้ที่มีอากาศถ่ายเทได้สะดวก และห่อด้วยกระดาษป้องกันฝุ่นและรอยขีดข่วนอีกชั้น

ภาพการเตรียมพื้นกระดานเขียน

1.วัสดุและอุปกรณ์ในการเตรียมพื้นกระดานเขียน

2.การปาดรักดิบที่ผสมสีฝุ่นแดง (ดินแดง) ด้วยเกรียงพลาสติก

⁹ibid., p.72.

3. การเตรียมสีสำหรับเขียน

สีที่ใช้ผสมกับยางรักของเวียดนามแบบดั้งเดิมมีเพียงสีแดง สีดำและสีทอง ซึ่งเป็นสีที่มีคุณค่าและลักษณะเฉพาะ โดยสีดำจะเป็นสีที่ไม่นำไปผสมกับสีอื่นเพราะสีดำที่ผสมยางรักแล้วจะให้คุณค่าของสีที่เข้มข้นมันแวววาวอย่างล้ำลึกและดูเป็นธรรมชาติมากกว่าสีดำโดยทั่วไป ส่วนสีอื่นๆ เกิดจากการผสมรวมกันของสีสดแต่ละสีที่ผสมรวมกันในปริมาณที่แตกต่างกันไป สีของเวียดนามที่ใช้เขียนภาพมีชื่อเรียก และลักษณะดังนี้

- **สีแดง (RED COLOR)** สีแดงของเวียดนาม มีชื่อเรียกเฉพาะว่า"CINNABAR POWDER" มีลักษณะเป็นฝุ่นผงแบ่งตามความสดใสของสีและมีชื่อเรียกของสีออกเป็น 4 สีดังนี้

สีแดง SON TRI เป็นสีแดงที่มีความสดใสสว่างสุด มีลักษณะสีใกล้เคียงกับสี VERMILION ของจีน

สีแดง SON TUOI เป็นสีแดงสว่างเหมือนสีของดอก LILY

สีแดง SON THAM เป็นสีแดงที่ดูลึกมีมิติเหมือนสีแดงเลือดนก (CARMINE)

สีแดง SON NHIเป็นสีแดงที่หม่น เหมือนสีเลือดนกแต่มีน้ำหนักของสีที่เข้มข้น

- **สีน้ำเงิน (BLUE COLOR)** สีน้ำเงินของเวียดนามจะเป็นสีน้ำเงินเข้ม (PRUSSION BLUE) มีลักษณะเป็นผงสี

- **สีเหลือง (YELLOW COLOR)** สีเหลืองของเวียดนามจะเป็นสีเหลืองเข้ม(YELLOW CHROME)มีส่วนประกอบของสารโครเมียมและลักษณะเป็นผงสี

- **สีขาว (WHITE COLOR)** สีขาวของเวียดนามเป็นสีที่เกิดจากธาตุอะลูมิเนียม (ALUMINUM) มีลักษณะเป็นสีเงินไม่ขาว มีลักษณะคล้ายสีที่ได้จากแผ่นเงิน ส่วนสีขาวที่ได้จากงาช้าง(IVORY) จะมีลักษณะเป็นสีขาวมากกว่า ซึ่งบางครั้งเรียกว่า "TITAN WHITE"

- **แผ่นทองและเงิน (GOLD AND SILVER)** แผ่นทองและเงินของเวียดนามที่ใช้สร้างสรรคมีขนาดเล็กกว่าของไทย มีชื่อเรียกว่า "VANG BAC QUI" เป็นทองและเงิน 100% คำว่า "QUI" หมายถึง หน่วยวัด ใน 1 QUI จะมีแผ่นทองหรือเงินจำนวน 10 มัด ใน 1 มัด จะมีจำนวน 50 แผ่น เพราะฉะนั้น 1 QUI จึงมีแผ่นทองหรือเงินจำนวน 500 แผ่น ถ้านำทองมา 1/10 ตำลึงทองมาตีจะได้แผ่นทอง 2.2 QUI และถ้านำเงินมา 1 กิโลกรัมมาตีเป็นแผ่นจะได้แผ่นเงิน 480 QUI⁹ การเก็บรักษาแผ่นทองและเงินจะต้องเก็บไว้ในที่แห้งไม่มีความชื้น และกระดาษไม่ฉีกขาดเพราะความชื้นและรอยฉีกขาดของกระดาษที่ห่อจะทำให้แผ่นทองและเงินเสียหายได้

แผ่นทองและเงินที่เป็นเศษจากการปิดทองหรือเงินสามารถนำมาทำเป็นผงละเอียดด้วยการนำมารองลงในผ้าขาวที่มีเนื้อละเอียด โดยใช้ฟู่กันกวาดแผ่นทองหรือเงินไปมาบนเนื้อผ้าที่ซึ่งไว้กับภาชนะ วิธีการนี้จะได้ผงทองและเงินนำมาวาดระบาย สร้างเทคนิคได้เพิ่มขึ้นและยังเป็นการใช้วัสดุให้เกิดความคุ้มค่าอีกด้วย

นอกจากสีดังกล่าวข้างต้น ยังมีสีจากประเทศจีนและญี่ปุ่นที่ใช้ในการสร้างสรรค์จิตรกรรมได้ เช่น สีเขียว สีส้ม สีน้ำตาล ซึ่งมีลักษณะเป็นผงสำเร็จจำเป็นอย่างรักจึงจะเขียนได้ โดยมีขั้นตอนในการเตรียมสีดังนี้

1. นำสีฝุ่นผงทั้งหมดที่ได้มาจัดเก็บในขวดหรือถ้วยพลาสติกที่มีฝาปิดสนิท

2. นำยางรักสุกที่ผ่านการเคี้ยวไล่น้ำ และตากตะกอนเรียบร้อยแล้วมากรองด้วยผ้าดิบเนื้อละเอียดอีกครั้ง โดยนำยางรักเทลงบนผ้าพอประมาณแล้วพับผ้าปิดทับ ต่อจากนั้นให้ใช้คีมจับปลายผ้าทั้งสองข้างหมุนสลับด้านเพื่อบีบน้ำยางรักให้ออกมาจากผ้าเนื้อละเอียด ส่วนของผงและตะกอนก็จะถูกกักเก็บไว้ในผ้า ส่วนน้ำยางรักที่ได้ก็นำไปจัดเก็บเอาไว้ในภาชนะกระเบื้อง หรือพลาสติก สำหรับเขียนภาพต่อไป

3. นำสีฝุ่นผงที่เตรียมไว้มาผสมกับยางรัก ในอัตราส่วนของสีฝุ่นกับยางรักเป็น 2 : 1 อาจใช้อัตราส่วนที่มากหรือน้อยกว่านี้ก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความหนาแน่นและน้ำหนักของสีกับความเข้มข้นของยางรักที่ผสม

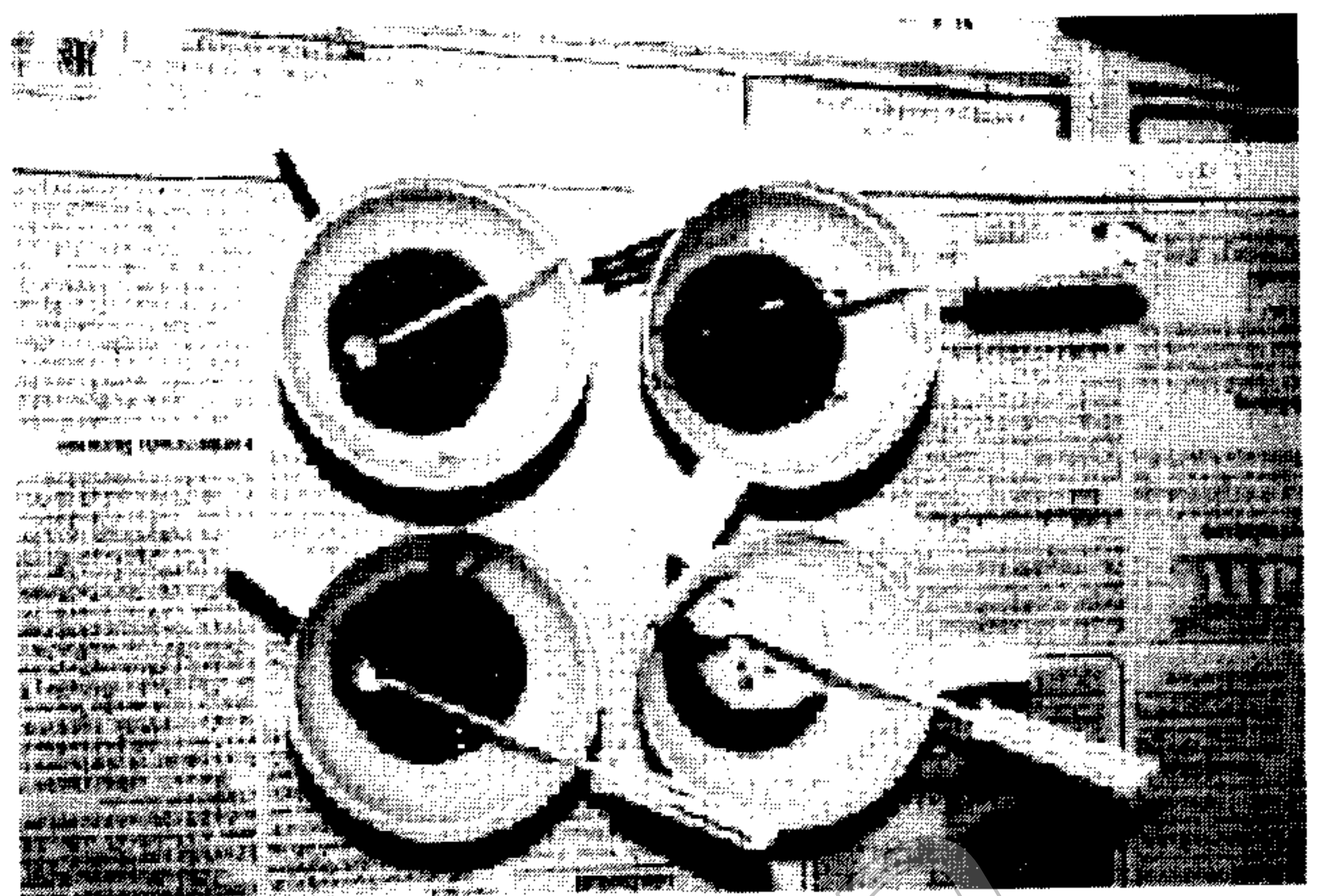
4. นำเกรียงเขาควายหรือกระดูกควายมากวนผสมสีกับยางรัก หรือใช้เกรียงพลาสติก หรือช้อนพลาสติกมาตีสีให้เข้ากับยางรักก็ได้ แต่ไม่ควรนำเกรียงโลหะมาใช้เพราะสนิมในโลหะมีผลต่อยางรักและสี ทำให้สีผิดเพี้ยนและเกิดตะกอนของคราบสนิมในเนื้อสี

5. นำกระดาษแก้วหรือกระดาษไขมาปิดทับบริเวณสีและเปิดบริเวณที่ต้องการใช้สีเท่านั้น เพื่อป้องกันการแห้งของสีและป้องกันฝุ่นผงที่มาเกาะจับเนื้อสี

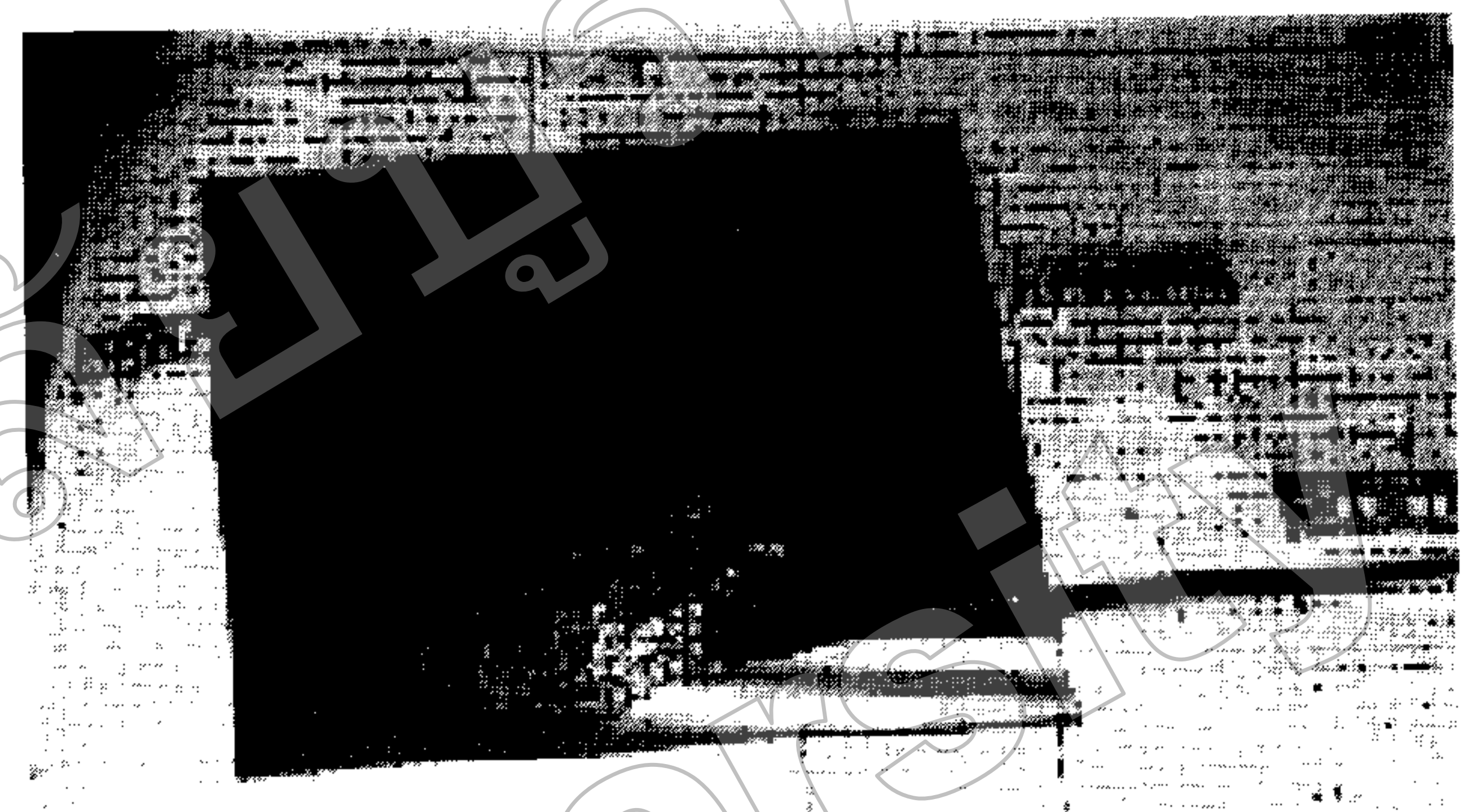
6. กรณีที่สีเริ่มเหนียวข้นให้ใช้น้ำมันพืชมะเขือเทศของเวียดนาม หรือน้ำมันพืชมะเขือเทศของไทยมาใช้เป็นตัวทำละลายสีที่ผสมเรียบร้อยแล้ว นอกจากนี้ยังสามารถใช้เอทิลแอลกอฮอล์มาเป็นตัวทำละลายสีได้ แต่สีจะแห้งเร็วกว่าน้ำมันพืชมะเขือเทศ

7. ถ้าสีบนจานสีแห้งสนิทแล้ว ไม่ควรนำมาระบายต่อ เพราะจะเกิดตะกอนสีทำให้สีระบายไม่เรียบ จึงควรล้างจานสีและเริ่มผสมใหม่

ภาพการเตรียมสีสำหรับเขียน

1. การเตรียมสีสำหรับเขียนโดยนำสีฝุ่นผสมกับน้ำรักเวียดนามแล้วใช้ช้อนพลาสติกกวนให้เข้ากัน

2. การใช้ฟู่กันผสมสีในจานสีที่ทำจากพลาสติกหรือกระจก

4. ขั้นตอนการสร้างสรรค์จิตรกรรม

เมื่อเตรียมวัสดุและอุปกรณ์ต่างๆ ไว้เรียบร้อยแล้ว จึงเริ่มลงมือปฏิบัติงานสร้างสรรค์จิตรกรรมด้วยเทคนิคแล็กเกอร์แวร์ของเวียดนาม ซึ่งมีรายละเอียดของขั้นตอนและวิธีการดังต่อไปนี้

1. สร้างภาพร่างต้นแบบของผลงานด้วยดินสอหรือปากกา ให้มีขนาดเท่ากับไม้กระดานที่เตรียมไว้แล้ว

2. นำภาพที่ร่างเสร็จแล้วมาลงผงฝุ่นสีขาวบริเวณด้านหลังของภาพให้ทั่วด้วยฟู่กันแบบขนอ่อน

3. นำภาพร่างมาลอกลงบนไม้กระดานที่เตรียมไว้ โดยใช้ดินสอหรือปากกา กดทับลงบนเส้นร่าง น้ำหนักที่กดทับจะทำให้เกิดเส้นสีขาวปรากฏภาพบนไม้กระดาน

4. นำไม้กระดานที่มีภาพลายเส้นมาตัดเส้นสีขาวที่ผสมกาวอารบิกหรือกาวกระถินไว้แล้ว เส้นที่ตัดควรมีขนาดเส้นเล็ก กลางและใหญ่ เพื่อให้เกิดความสวยงาม โดยในระหว่างที่ตัดเส้นควรใช้ไม้หรือกระดาษรองมือ เพื่อป้องกันเหงื่อที่จะมีผลต่อเส้นและไม้กระดานที่เขียน

5. ใช้รักสุก (รักสีปีกแมลงสาบ) ระบายบริเวณที่ต้องการยกเว้นเส้นสีขาว แล้วใช้กระดาษหนังสือพิมพ์หรือกระดาษพรูฟมาทับอีกครั้ง เพื่อไม่ให้รักหนาเยิ้มเกินไป ซึ่งจะทำให้ แห้งช้า

6.นำแผ่นทองคำเปลว ,แผ่นเงิน และสีฝุ่น มาปิดทับ และระบายลงบนรักที่ขัดกระดาษไว้เรียบร้อยแล้ว ซึ่งการระบายสีทำได้ 2 วิธี คือ

6.1ใช้ร้กระบายลงบนพื้นที่ที่ต้องการแล้ว ใช้ผงของสีฝุ่นปิดทับลงไป วิธีนี้จะได้สีที่เรียบเนียน สามารถผสมและไล่สีให้กลมกลืนได้ง่าย แต่เนื้อสีน้อยทำให้สีหลุดลอก ออกง่ายเวลาที่นำไปขัดกับกระดาษทรายในน้ำ

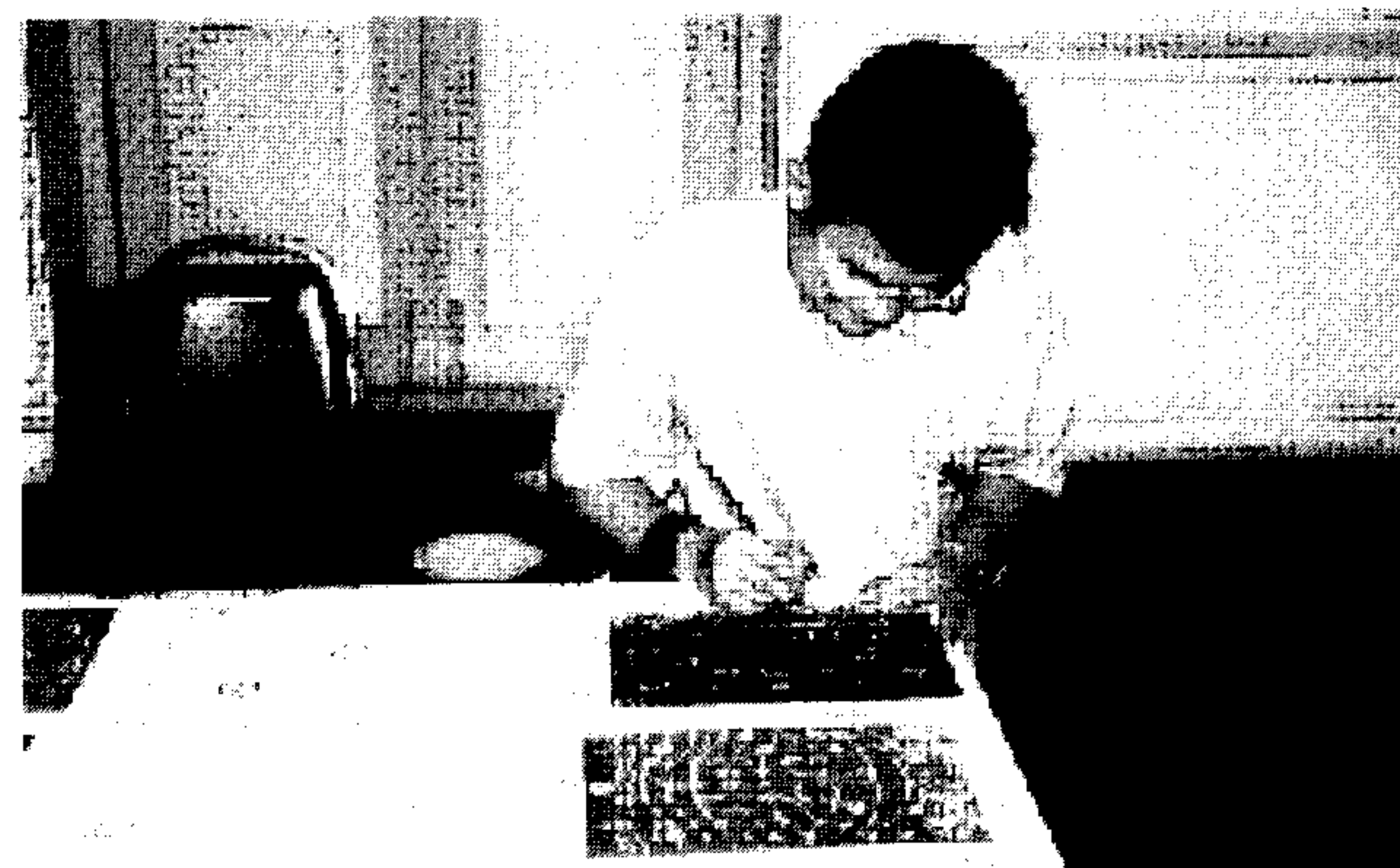
6.2ใช้ร้ผสมกับสีฝุ่นบนจานสีด้วยเกรียง กระดุกควาย ไม้หรือพลาสติก แล้วนำมาระบายลงพื้นที่ที่ต้องการ วิธีนี้จะได้สีที่หนาไม่เรียบเนียน ไล่น้ำหนักสีให้กลมกลืน ได้ไม่มาก แต่เราสามารถทำให้สีเรียบเท่ากันได้ด้วยการระบาย สีกลางแดดหรือใช้โคมไฟส่องขณะที่เขียน เพราะความร้อน จะช่วยให้ร้สีละลายและแห้งเท่ากัน วิธีการที่สองนี้จะ ได้สีที่ทับซ้อนหนาและไม่หลุดลอกง่าย เวลาที่นำไปขัดกับ กระดาษทรายในน้ำ

7.นำไม้กระดานที่ลงสีและปิดทองชั้นที่หนึ่งไว้แล้ว ไปอบในตู้อบร้อนขึ้นประมาณ 1 วัน จนสีแห้งสนิทแล้วนำกลับมา เขียนทับชั้นที่สอง ,สาม ,สี่ ,ห้า ตามขั้นตอนข้อที่ 5-7 ใหม่ โดย ชั้นสุดท้ายให้อบประมาณ 3 วัน เพื่อให้แห้งสนิท

8.กรณีที่ต้องการสร้างเทคนิคเปลือกไข่ สามารถทำได้โดยการแกะสลักลงบนพื้นไม้ตามรูปทรงที่กำหนดให้เกิด ร่องลึก พอฝังร้ผสมสี (ร้ผสม+สีฝุ่น อัตราส่วน 1:1) และ เปลือกไข่ให้ได้ระนาบเดียวกับพื้นไม้ เมื่อป่ายปาดร้สีลงร่อง แล้วประมาณ 1ชั่วโมงจึงใช้เปลือกไข่เปิดกดทับลงไปโดย ให้ เปลือกไข่ด้านในอยู่ข้างบน สีของร้จะแทรกอยู่ตามรอยแตก ของเปลือกไข่ แล้วนำมาเข้าตู้อบร้อนขึ้นประมาณ 2-3 วัน

9.นำผลงานที่ลงสีและผ่านการอบตู้อบร้อนขึ้นเรียบร้อยแล้ว มาล้างน้ำโดยใช้มีดขูดไปตามแนวเส้น สีขาว (การอาร์บิค + สีฝุ่นขาว) เมื่อการโดนน้ำก็จะหลุดออกปรากฏ เป็นเส้นของน้ำหนักพื้นไม้กระดาน ถ้าต้องการให้เร็วขึ้น สามารถทำได้โดยเอาผ้าชุบน้ำอุ่นเช็ดถู แล้วใช้เหยือกของ ยางลบดินสอถูแต่งเส้นที่ยังไม่ออกจนหมด ส่วนในบริเวณที่เป็นสีให้ใช้กระดาษทรายละเอียดเบอร์ 320, 400 และ1000

ภาพแสดงขั้นตอนการสร้างสรรค์จิตรกรรมเทคนิคเล็เกอร์แวร์ของเวียดนาม

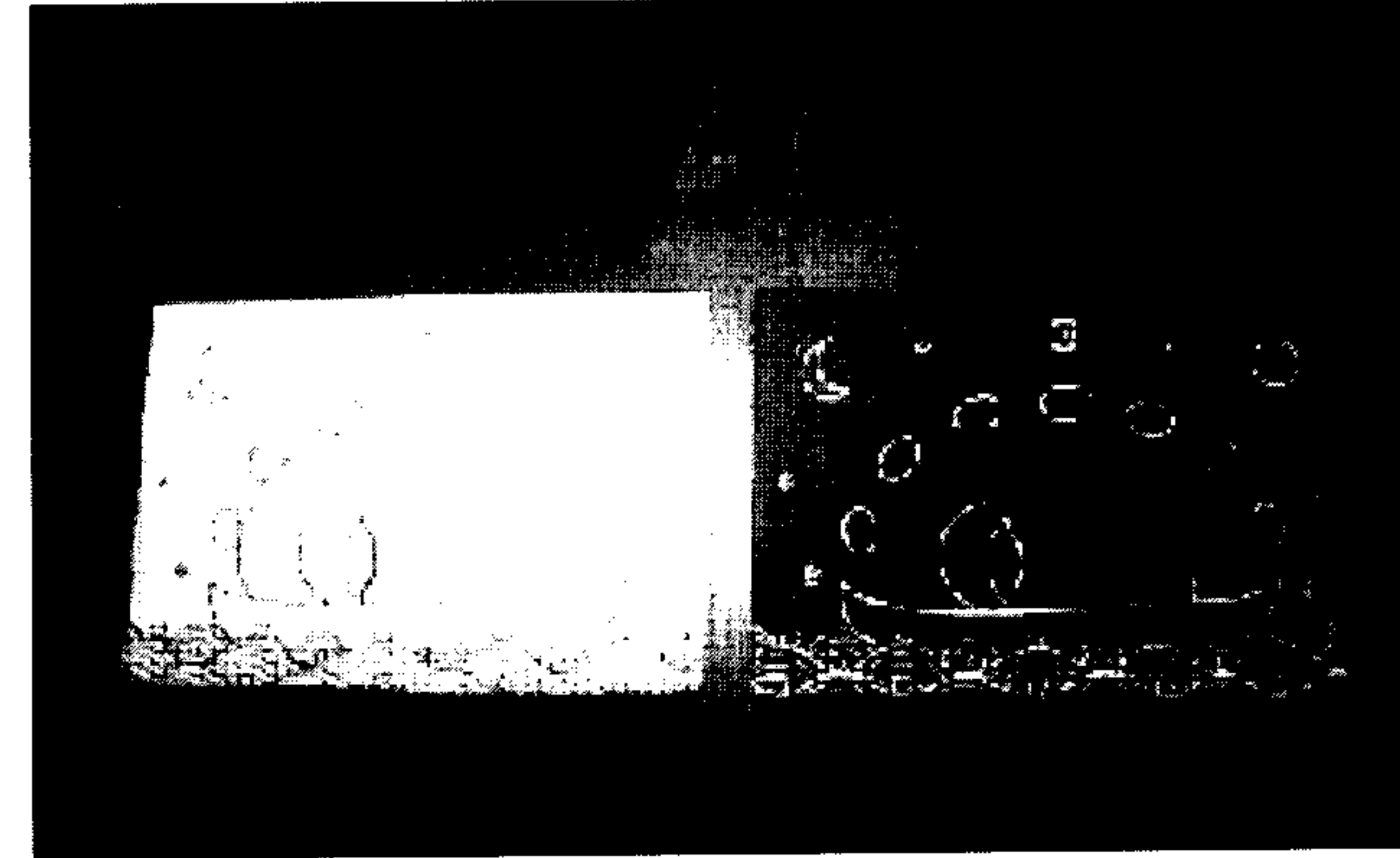
1.นำภาพร่างต้นแบบมาปิดสีฝุ่นขาวบริเวณด้านหลังแล้วลอกลงบนกระดานที่เตรียมไว้ ต่อจากนั้นใช้ฟุ้งกันดัดเส้นสีขาวที่ผสมกาวอาร์บิคไว้เรียบร้อยแล้ว

พันกับแท่งไม้สี่เหลี่ยมที่ได้จากผิวเรียบแล้วนำมาขัดลงในผลงาน โดยขัดไล่ไปที่ละชั้นด้วยกระดาษทรายเบอร์หยาบไปหาละเอียด ในบริเวณที่ต้องการให้เห็นการทับซ้อนของ สีก็ให้ขัด และเว้นจังหวะตามต้องการ

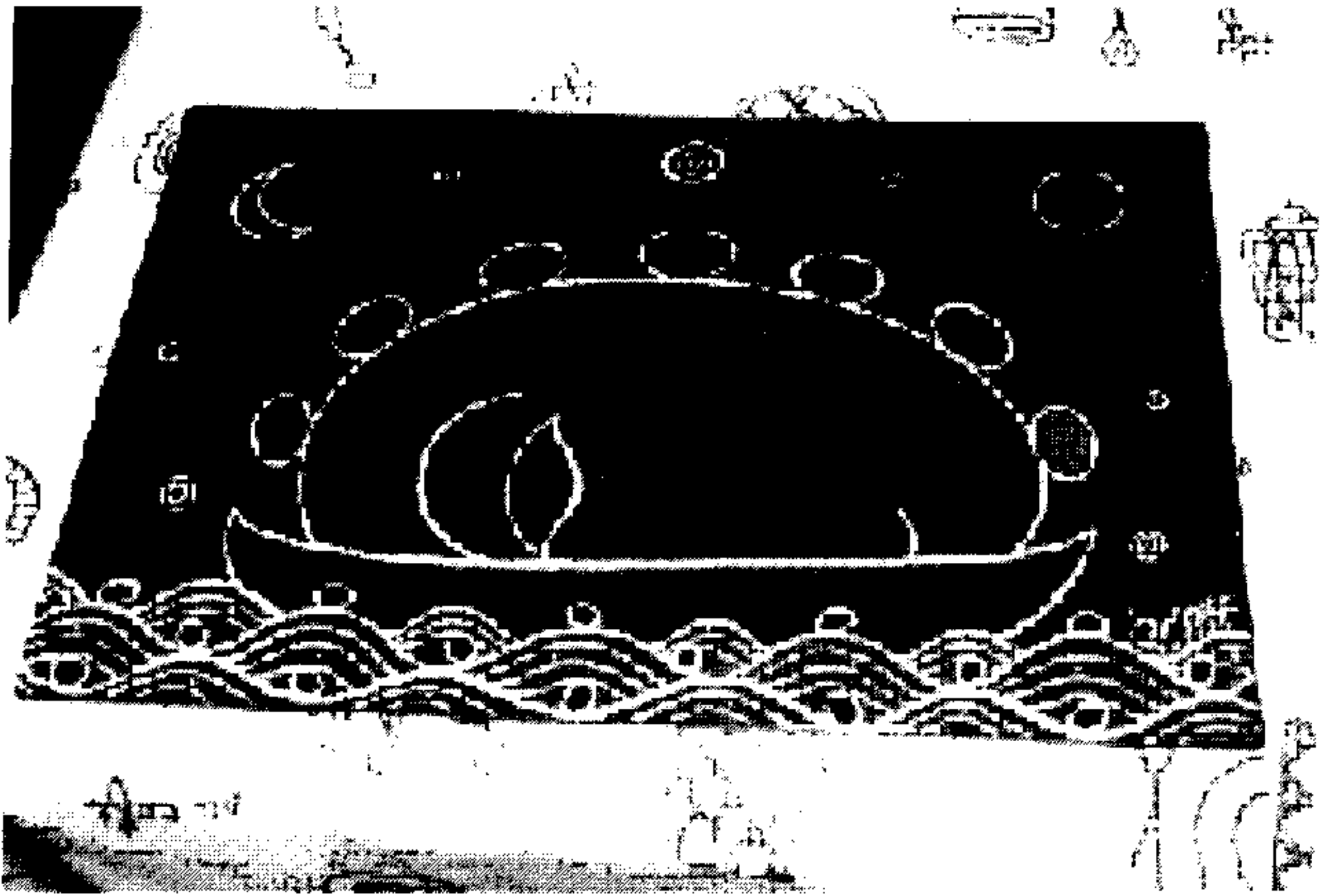
10.นำผลงานไปแช่น้ำออกด้วยกระดาษฟรุฟหรือกระดาษหนังสือพิมพ์แล้วนำไปตากลมจนแห้ง ต่อจากนั้น ให้ นำไปแก้ไขเพิ่มเติมใน ส่วนของสีที่หลุดออกไป ส่วนบริเวณเส้น พื้นใช้ฟุ้งกันแต่งแต้มสีให้มีหลายน้ำหนักและสัมพันธ์กับมิติของ ภาพ หรืออาจโรยผงเงินหรือทองไปบริเวณเส้นและบางพื้นที่ เพื่อสร้างให้เกิดบรรยากาศและทำให้เส้นไม่แข็งกระด้าง หลังจากนั้นจึงแต่งแต้มผลงานจนพอใจแล้วนำเข้าตู้อบร้อนขึ้นเป็นเวลา 1 วัน แล้วจึงนำไปขัดกับกระดาษทรายในน้ำอีกครั้งจน ได้ผลงานที่ผิวเรียบและสมบูรณ์ ต่อจากนั้นนำผลงานไปแช่น้ำด้วยกระดาษหนังสือพิมพ์และตากลมจนแห้ง แล้วใช้ฝ่ามือ ขัดจนผิวที่เรียบเกิดเป็นผิวมันเงาขึ้นก็จะได้ผลงานที่เสร็จ สมบูรณ์ (ในการขัดเงานั้นถ้าพักผลงานไว้ประมาณ 1 เดือน แล้วนำมาขัดด้วยฝุ่นดินหรือฝ่ามือจะทำให้เกิดผิวมันเงาได้ง่าย ขึ้นและสีไม่หลุดออกเวลาที่ขัดเพราะร้สีแห้งสนิทและ เนื้อสีประสานกับรักได้ดีแล้ว) ส่วนฟุ้งกัน จานสี และ อุปกรณ์ อื่น ๆ ให้นำไปล้างด้วยน้ำมันสนและผงซักฟอก แล้วตากลมให้ แห้งเพื่อไว้ใช้ในครั้งต่อไป

ข้อสังเกตทางด้านเทคนิค

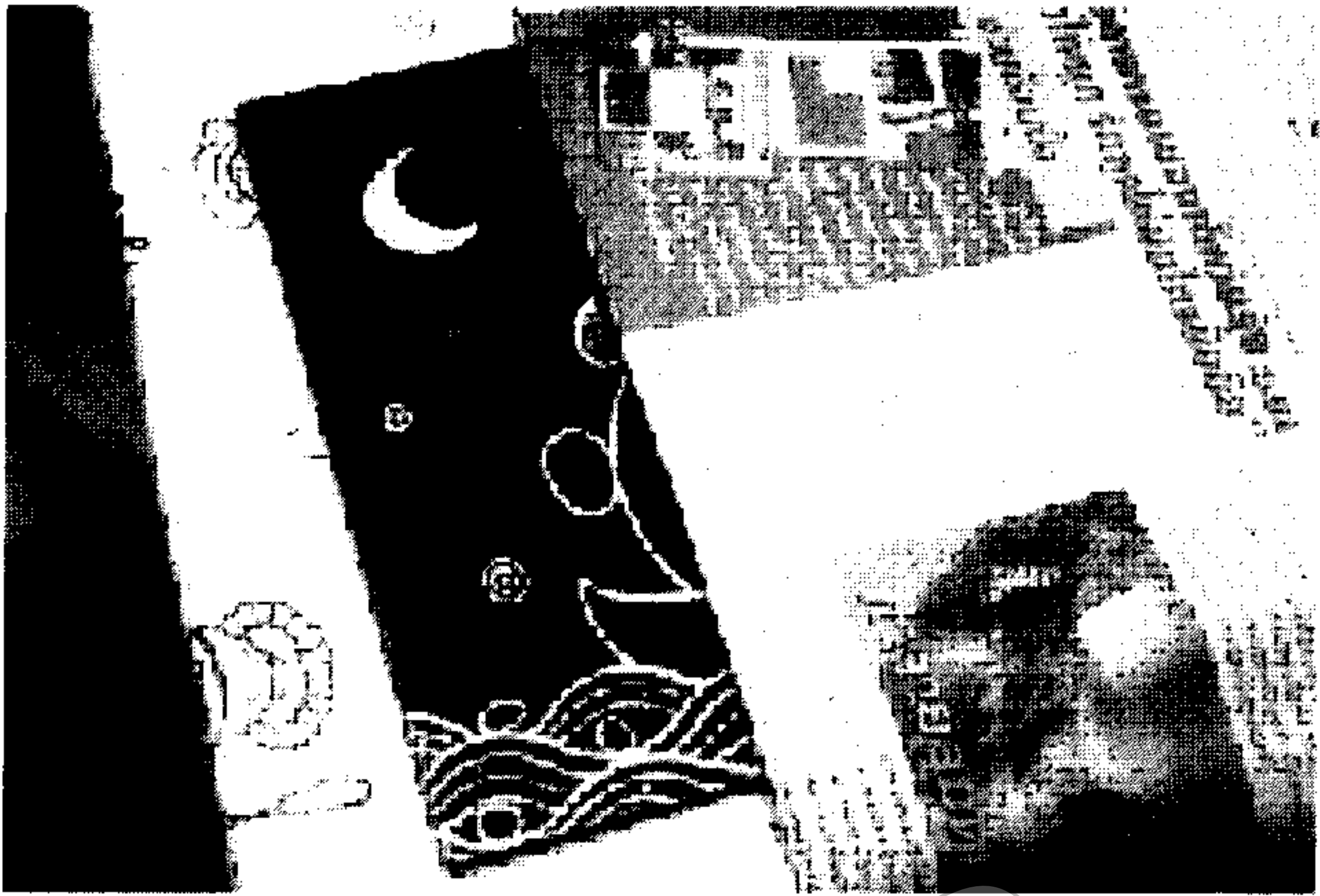
- 1.การเตรียมวัสดุที่พร้อมเพียงและทำตามขั้นตอน มี ส่วนทำให้ประสบความสำเร็จไปแล้วครึ่งหนึ่ง
- 2.การทับซ้อนสีบนแผ่นทองคำเปลวและแผ่นเงิน หรือนำเศษแผ่นทองหรือเงินกระจายไปบนสี ก่อให้เกิด การเคลือบสีและกระจายสีได้อย่างสดใสและมีพลัง
- 3.การนำผลงานเข้าตู้อบร้อนขึ้นหรือปล่อยให้แห้ง เป็นเวลานานเป็นผลดีต่อความทนทานและการสร้างเทคนิค
- 4.งานที่เสร็จแล้ว สามารถทำเพิ่มได้ตลอดเวลาด้วยการ ทับซ้อนสีแล้วนำไปอบร้อนขึ้นและขัดให้เกิดมันเงาตาม ขั้นตอนของกระบวนการ

2.แสดงภาพร่างต้นแบบและผลงานที่ดัดเส้นสีขาวตามลายเส้นที่ลอกไว้

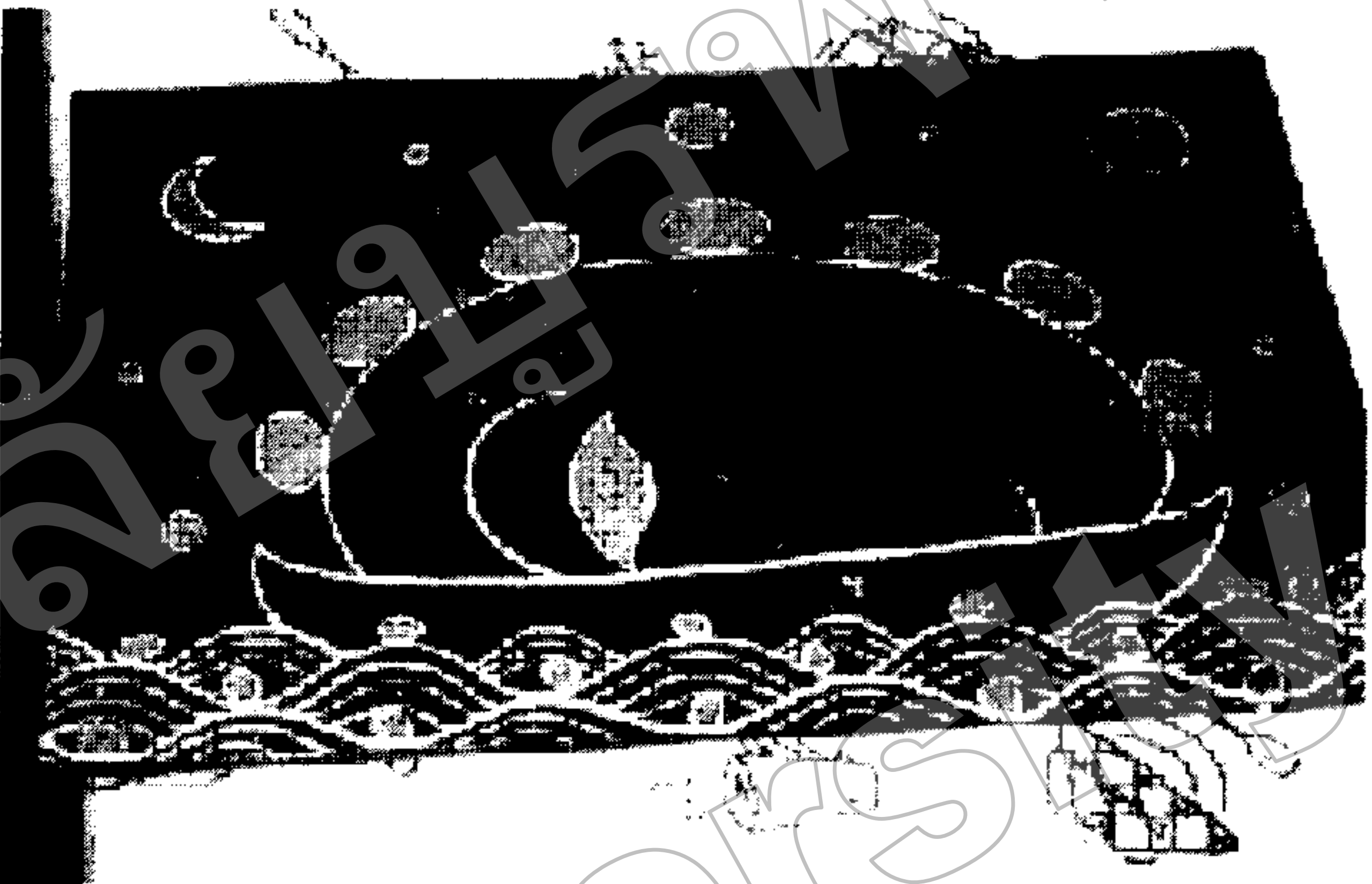
3.นำรักมาระบายลงบนรูปทรงที่ต้องการ ยกเว้นเส้นสีขาว

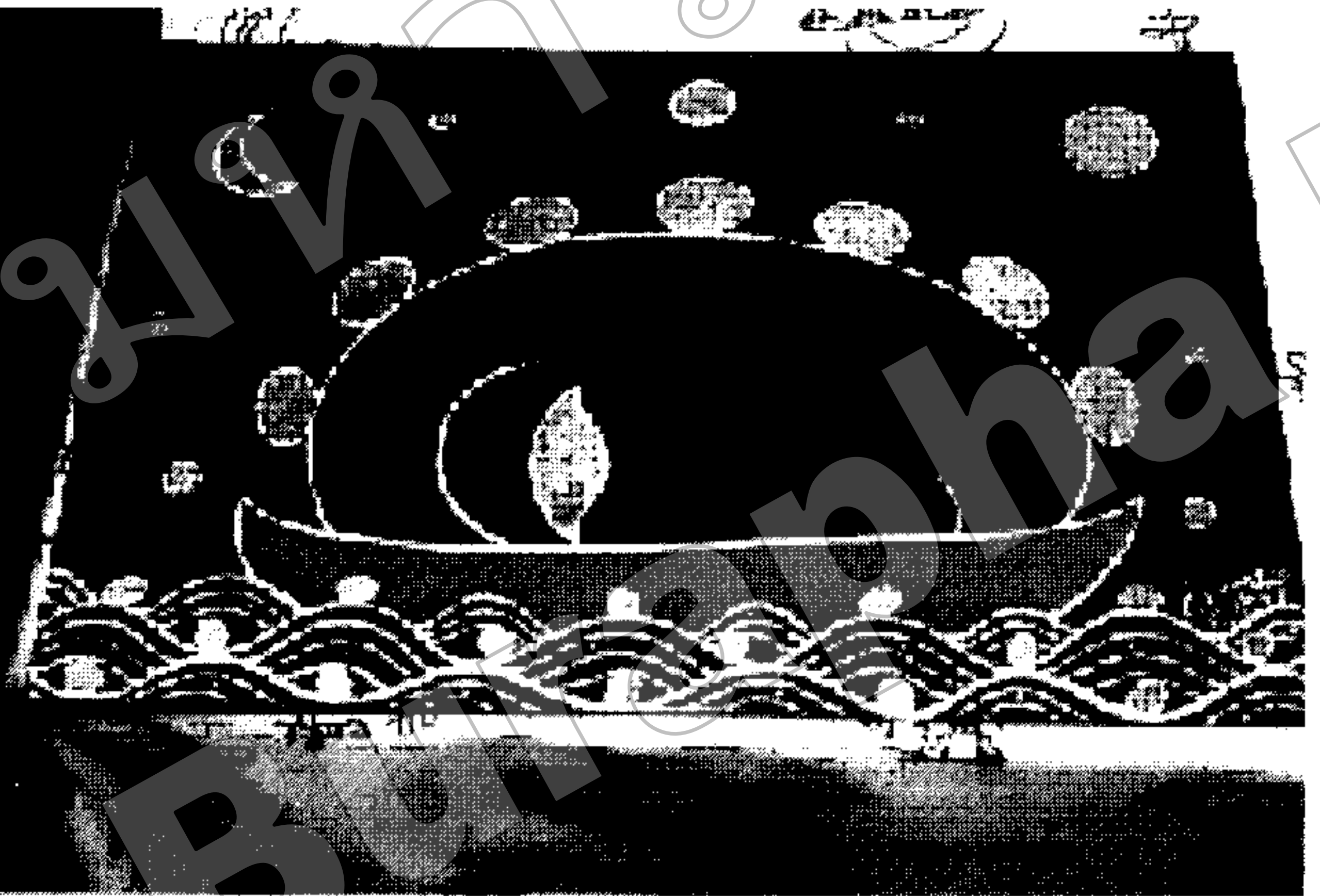
4.ใช้กระดาษหนังสือพิมพ์มาซับยารักให้บางลง

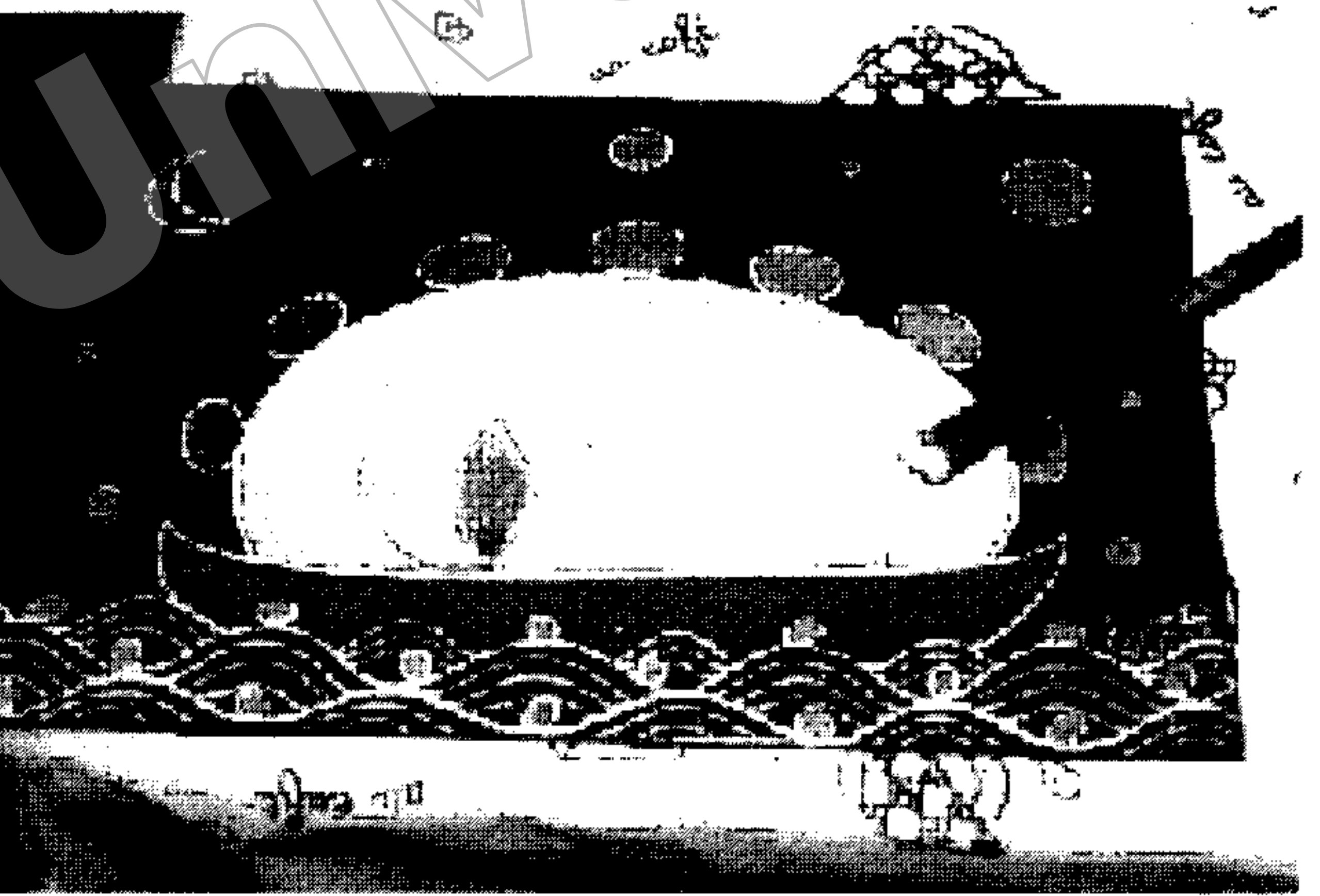
5.นำทองคำเปลวมาติดลงบนยางรักโดยใช้นิ้วโป้งกดเลี้ยงให้ทั่วแผ่นกระดาษทองคำเปลว

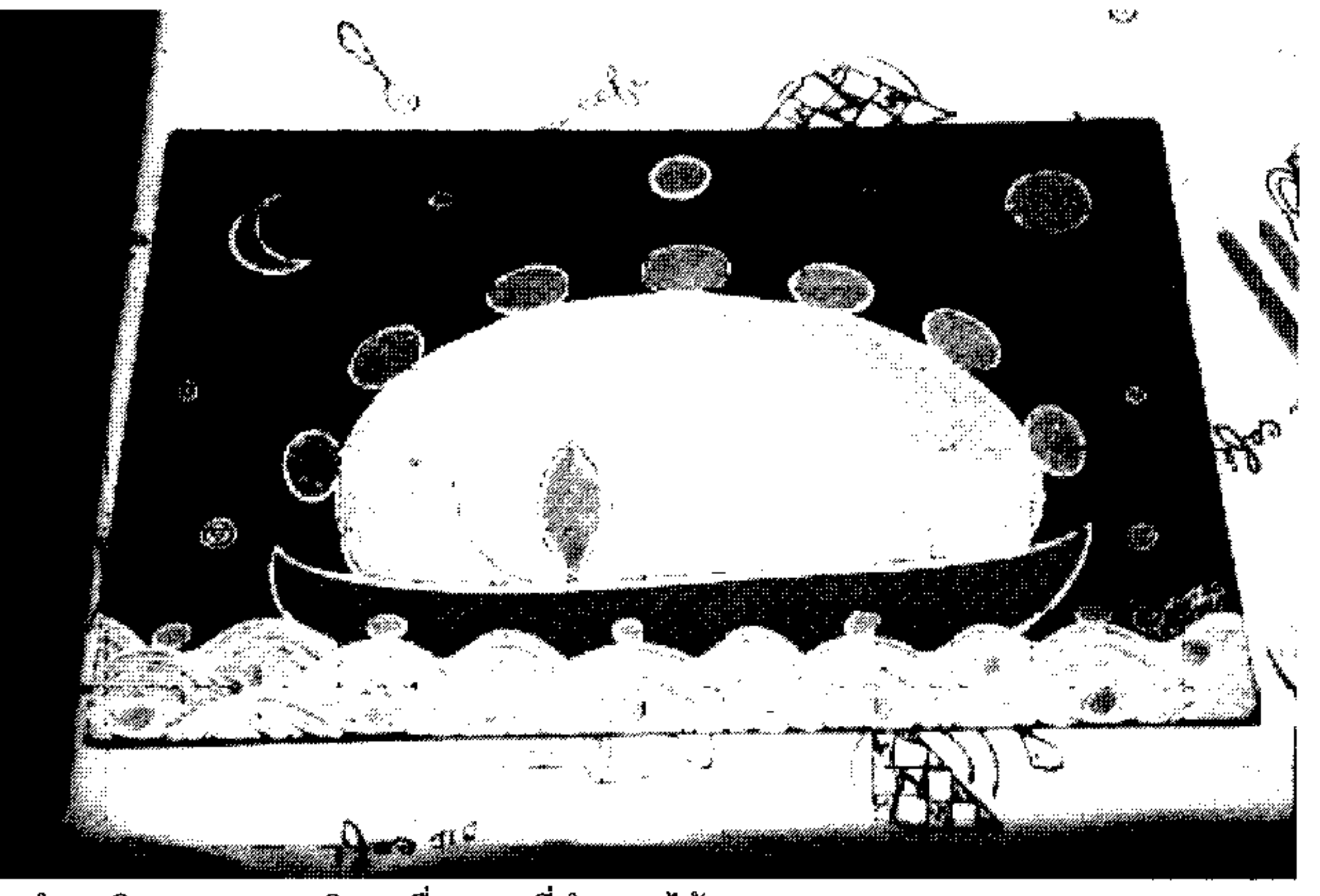
6.ทองคำเปลวที่ติดเสร็จเรียบร้อยแล้ว จะมีเศษแผ่นทองซึ่งนำไปกรองใช้ต่อไปได้

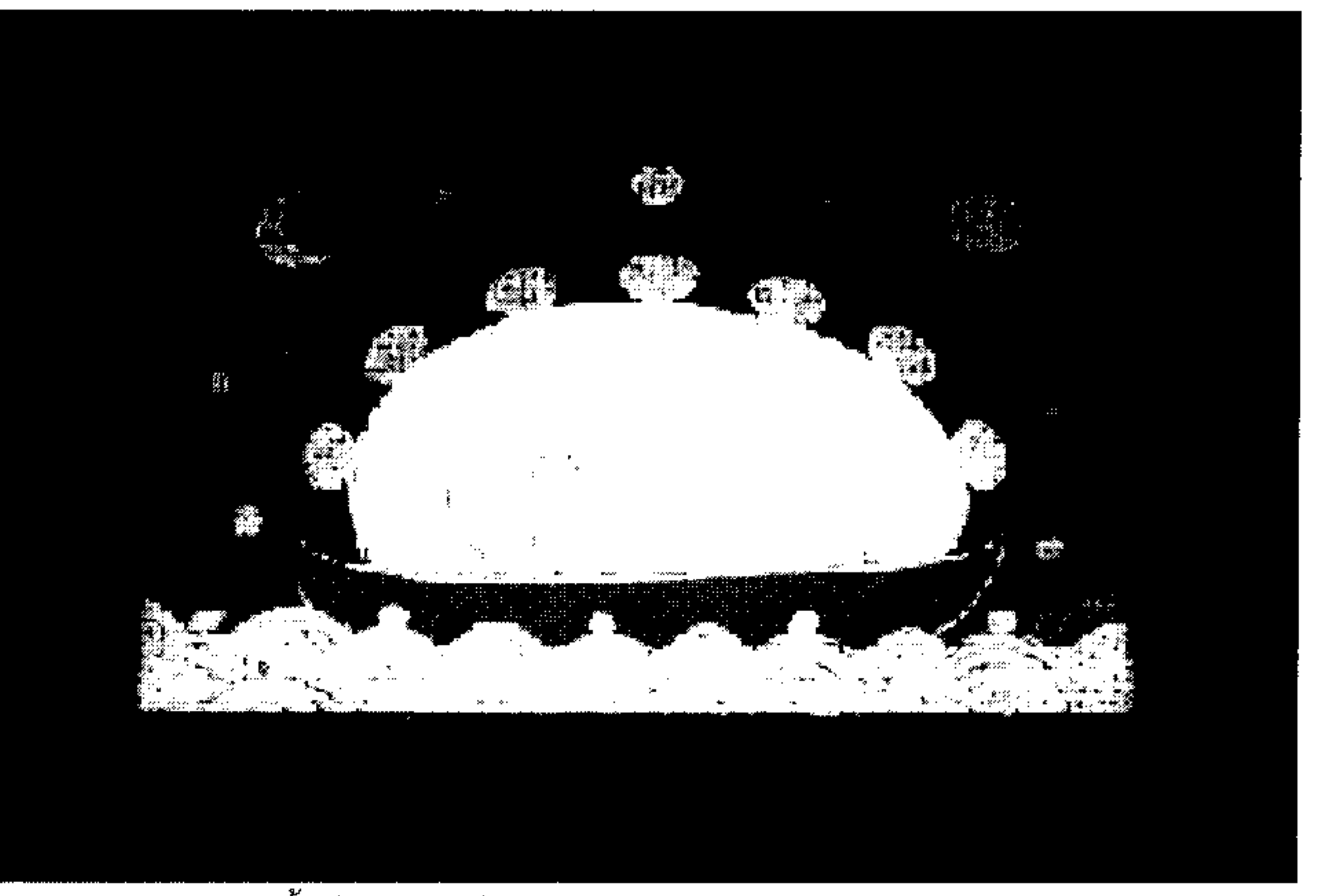
7.ใช้ยางรักและสีฝุ่นระบายลงบนรูปทรงที่ต้องการ

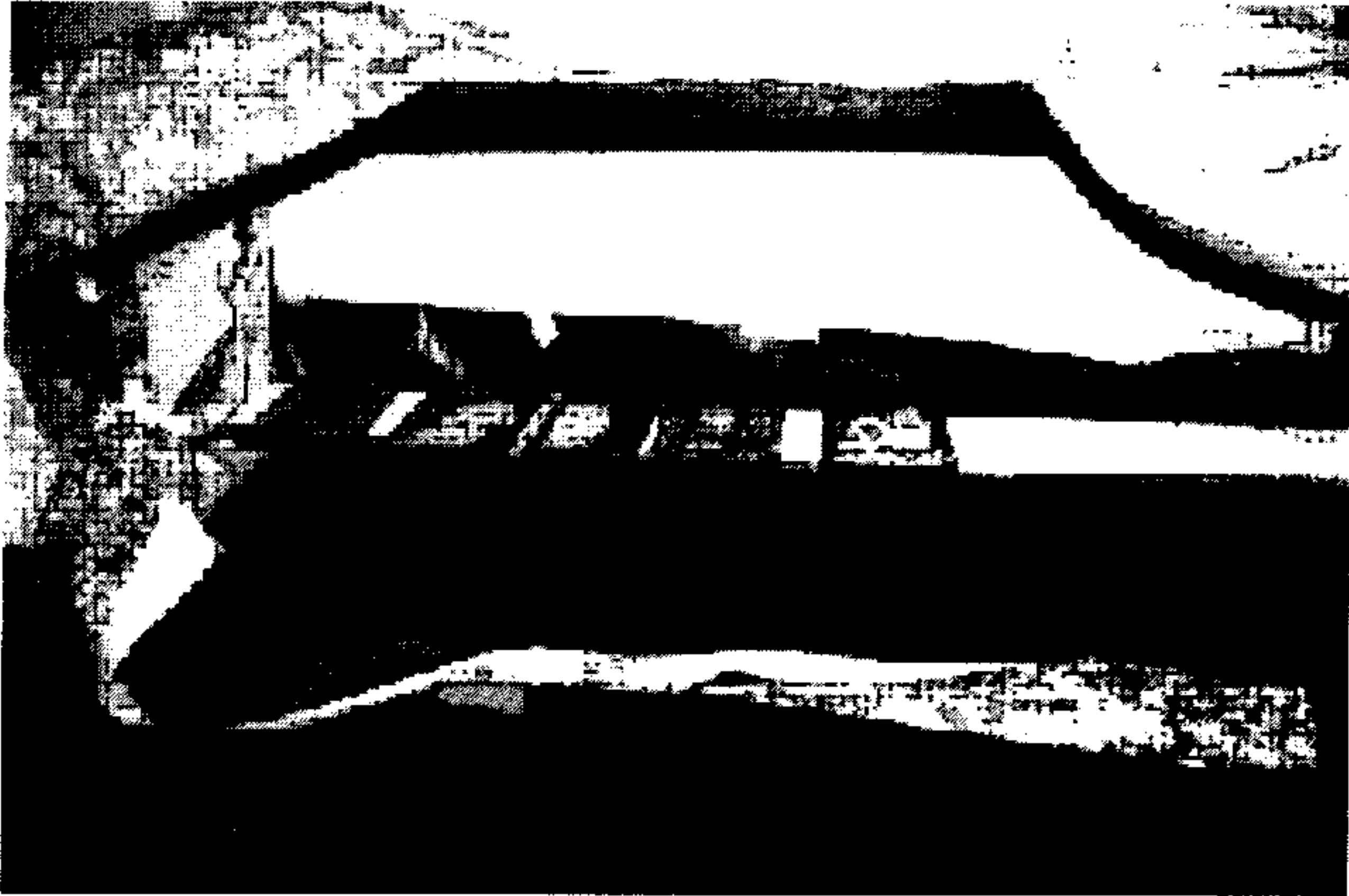
8.ใช้ผงเงินที่ได้จากการกรองมาทาและปิดลงบนรูปทรงที่ทาสีไว้แล้ว

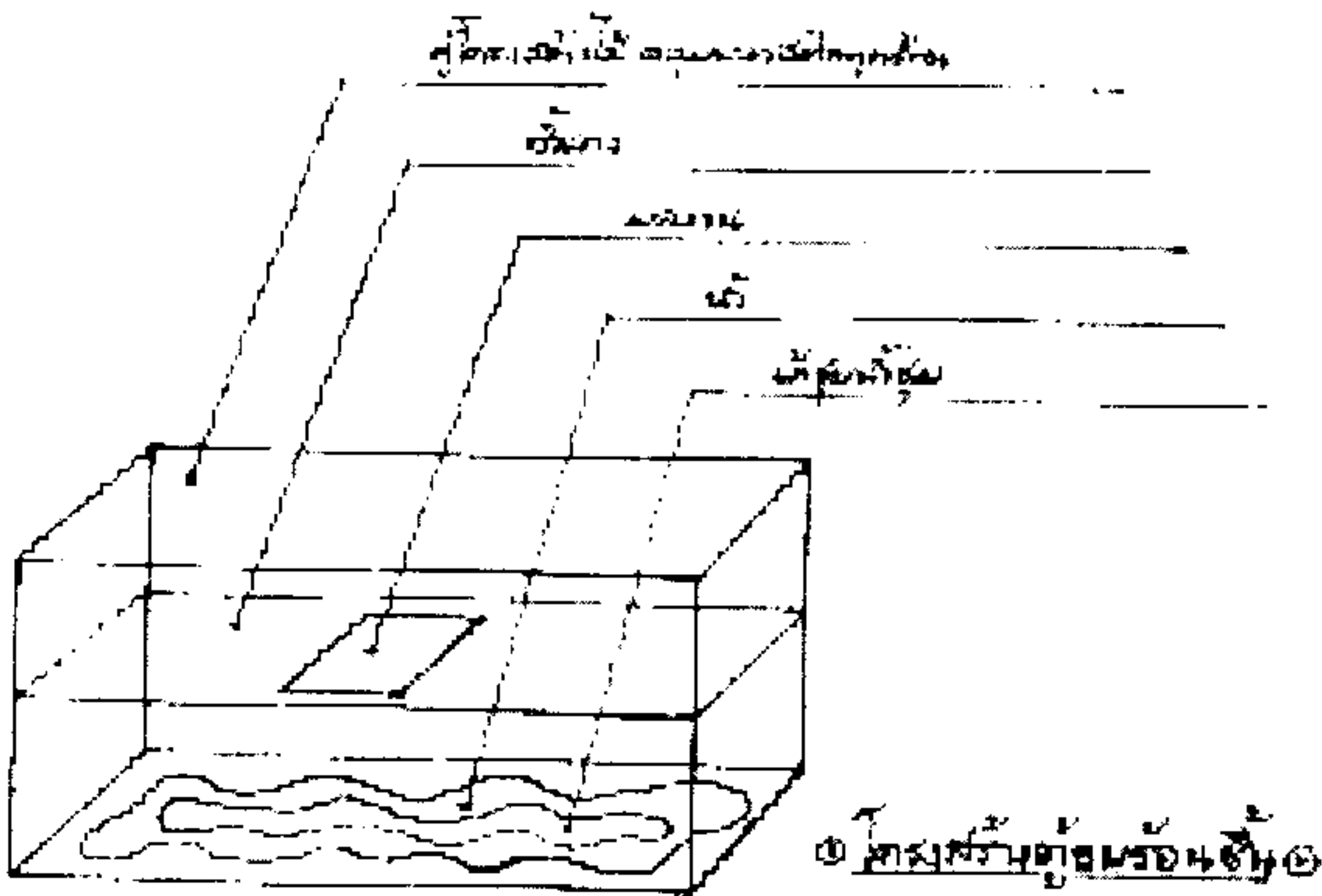
9.นำผงเงินมาระบายบริเวณอื่น ๆ ที่กำหนดไว้

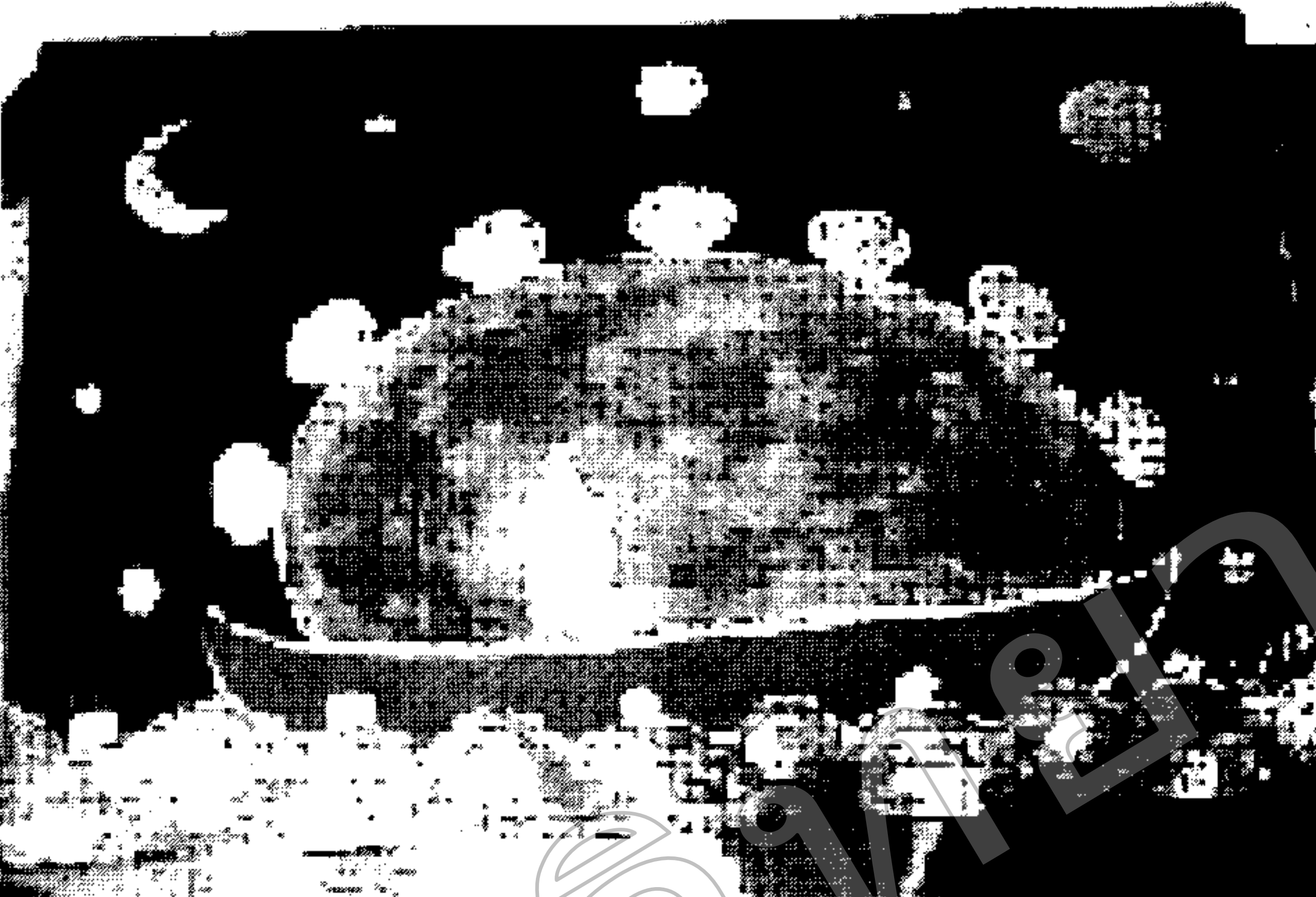
10.ระบายสีบริเวณพื้นด้านหลังให้เกิดมิติและบรรยากาศ

11 นำผลงานเข้าตู้อบร้อนชื้นที่เตรียมไว้แล้ว

12.ภาพแสดงโครงสร้างและรายละเอียดของตู้อบร้อนชื้น

13.ระบายรักสี (รัก+สีฝุ่น) ทับบนพื้นที่สีเงิน

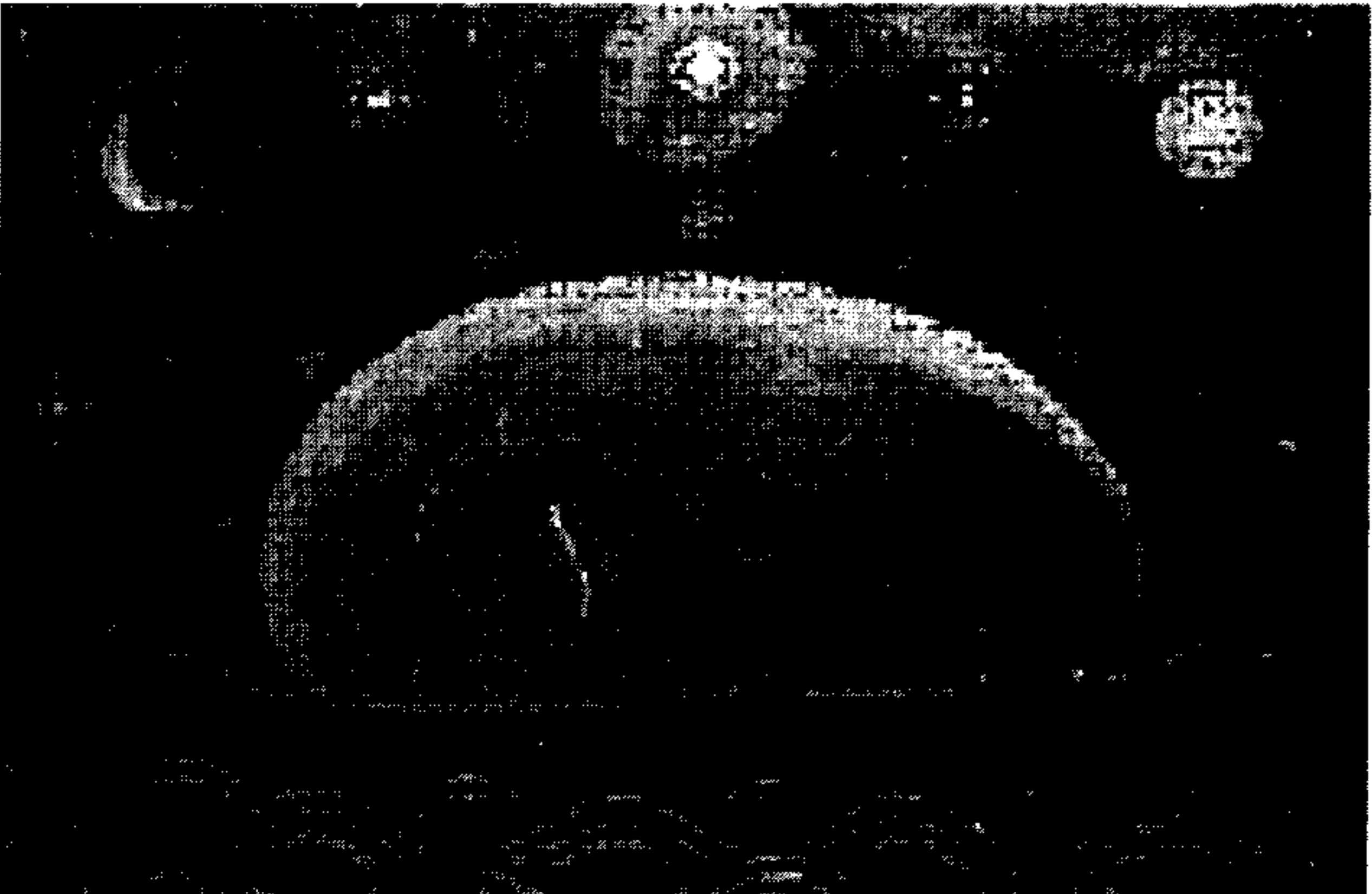
14 การระบายรักสีกลางแดดความร้อนจากแสงแดดจะทำให้สีละลายเรียบเนียนเท่ากัน

15.การแกะสลักเป็นร่องลึกเพื่อฝังเนื้อรักสมุกสีและเปลือกไข่เป็ด

16.นำเปลือกไข่เป็ดมาดทับลงบนเนื้อรักสมุกสีที่ปาดไว้แล้วประมาณ 1 ชั่วโมง โดยหันเปลือกไข่ด้านในไว้ด้านบน จนเกิดรอยแตกที่สวยงามแล้วนำเข้าตู้อบร้อนชื้น ประมาณ 2 - 3 วัน

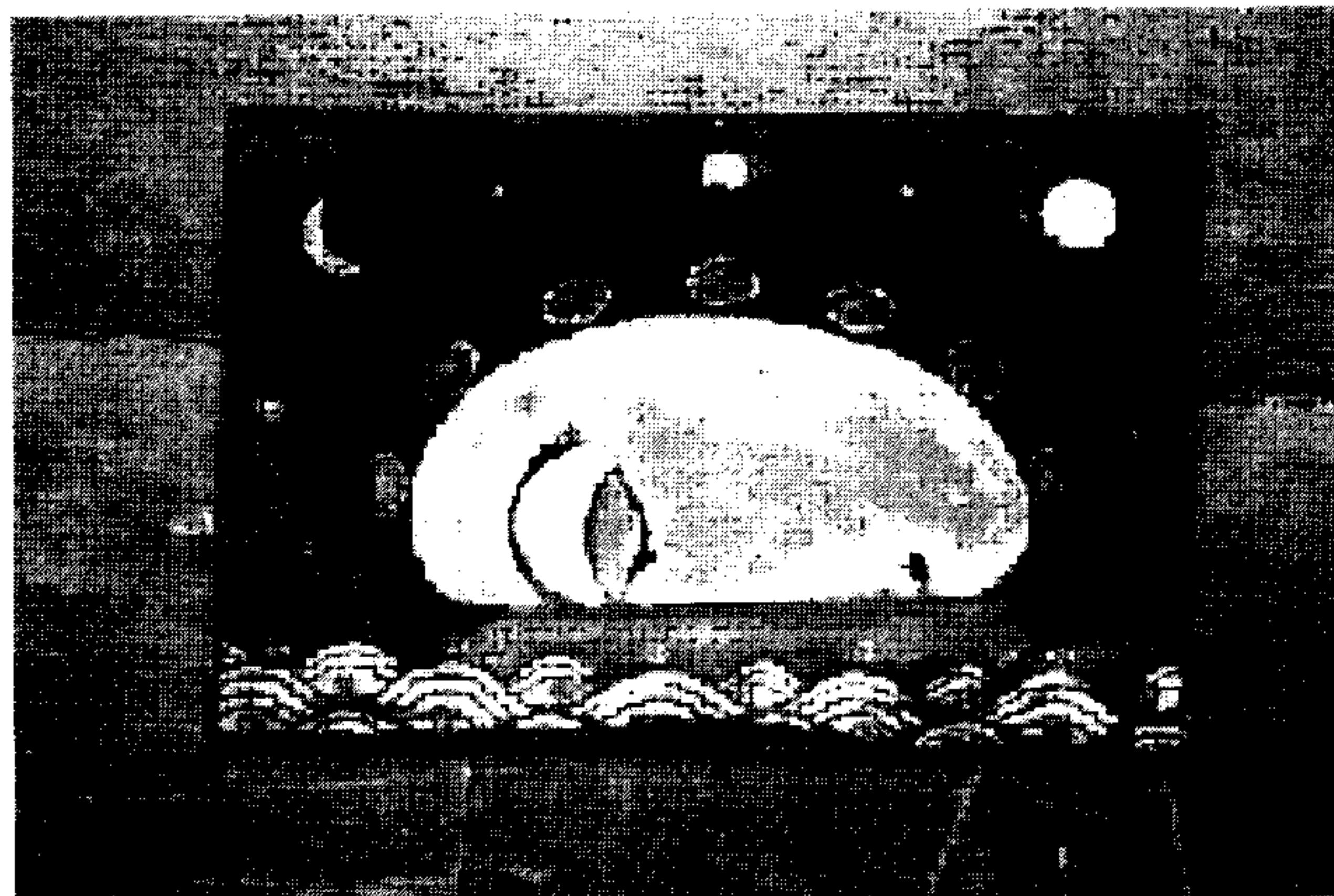
17.ภาพผลงานที่ระบายรักสีเสร็จเรียบร้อยและอบจนแห้งสนิทแล้ว

18.นำผลงานที่ระบายสีเสร็จแล้วมาล้างน้ำโดยใช้นิ้วถูไปตามเส้นขาวก่อน

19.นำกระดาษทรายเบอร์ 320 , 400 และ 1000 มาขัดสีด้านบนออกจนเกิดสีที่ทับซ้อน

20.ผลงานที่ขัดเสร็จเรียบร้อยแล้ว จะเห็นการเหลื่อมกันของสีอย่างสวยงาม

21.นำผลงานมาชุบน้ำด้วยกระดาษหนังสือพิมพ์และตากลมจนแห้งสนิทแล้วนำมาขัดด้วยฝ่ามือ (อาจารย์เวียด กำลังสาธิตวิธีการขัดด้วยฝ่ามือ)

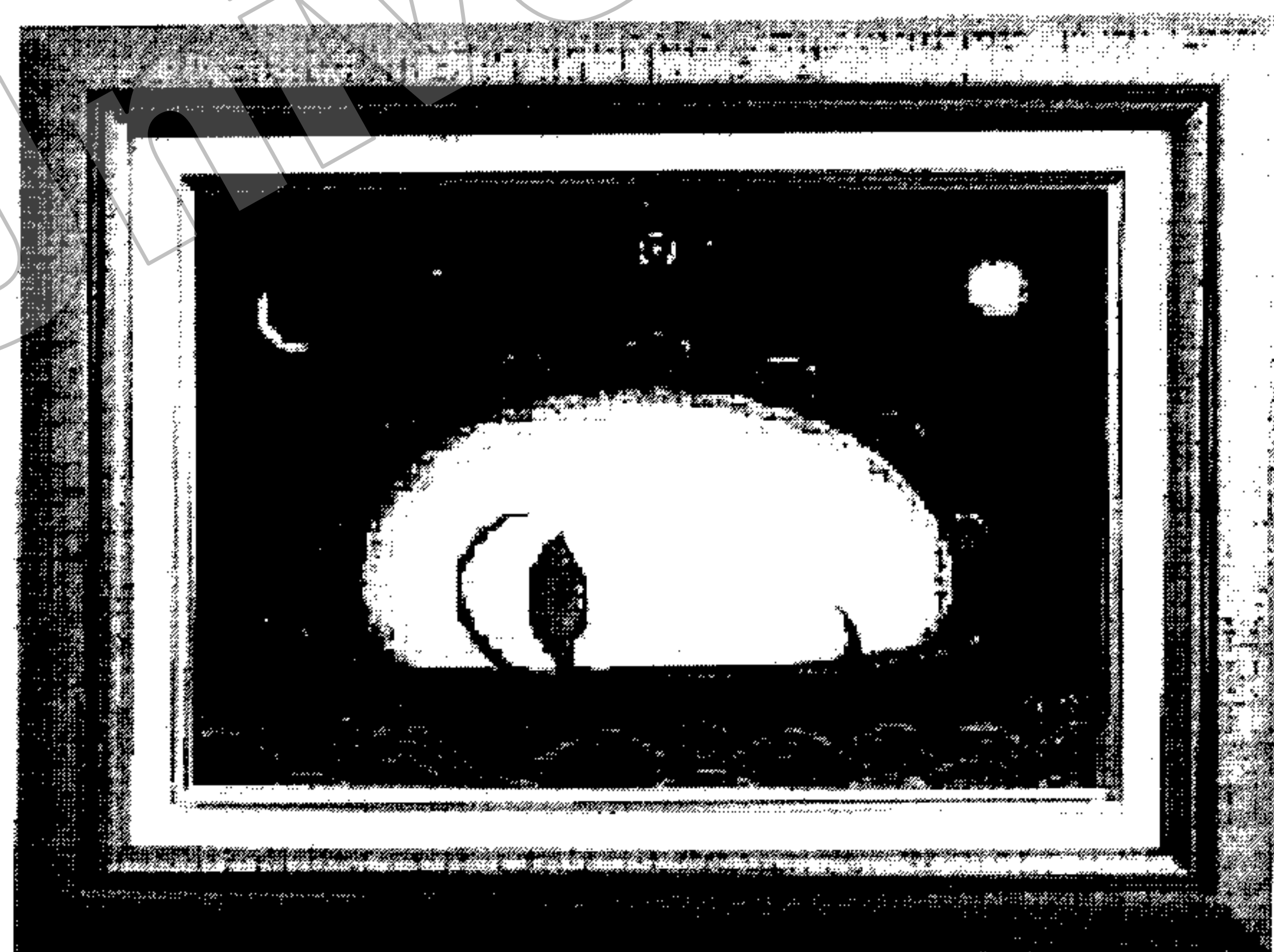
สรุปประสบการณ์ที่ได้รับ

เนื่องจากการเข้ารับการอบรมการสร้างสรรคจิตรกรรมด้วยเทคนิคแล็กเกอร์แวร์ของเวียดนาม(VIETNAMESE LACQUERWARE) ใช้เวลาเพียงแค่ 8 วัน ซึ่งเป็นเวลาที่น้อยมาก ดังนั้นกระบวนการทางเทคนิค จึงเป็นไปแบบค่อนข้างลัดเพื่อให้ทันต่อเวลาที่มีอยู่อย่างจำกัด อย่างไรก็ตามจากการเข้าร่วมฝึกอบรมในครั้งนี้ทำให้ผู้เขียนได้รับความรู้ทั้งทางด้านทฤษฎีและปฏิบัติอย่างมากมาย ซึ่งสามารถสรุปเป็นประเด็นได้ดังนี้

1.การสร้างสรรคเทคนิคแล็กเกอร์แวร์มีมาแล้วเป็นเวลานานนับพันปี มีการถ่ายทอดและปรับเปลี่ยนเทคนิคให้เข้ากับสภาพและวิถีชีวิตของชนแต่ละชาติอย่างเหมาะสมและสืบเนื่องต่อกันมา

22.ผลงานที่ขัดด้วยฝ่ามือแล้วจะเกิดผิวมันแวววาว

23.นำผลงานมาแต่งแต้มสีที่หลุดออกแล้วนำไปอบและขัดเงาจนได้ผลงานที่เสร็จสมบูรณ์ ต่อกันนั้นจึงนำไปเข้ากรอบเพื่อเพิ่มความสวยงาม (ชื่อผลงาน "หลับไหลในยามราตรี" ขนาด 30 x 40 ซม. เทคนิค รักสีเวียดนาม)

2.หัวใจของเทคนิคแล็กเกอร์แวร์คือการทำความเข้าใจเกี่ยวกับยางรักทั้งโครงสร้างทางเคมีและคุณสมบัติพิเศษในการนำไปใช้งานด้านต่าง ๆ

3.ยางรักและเทคนิคแล็กเกอร์แวร์ มีคุณสมบัติสร้างความทนทานในการรักษาสีและความแข็งแรงให้กับผลงานและวัสดุต่างๆ ตามคุณสมบัติของยางรักแต่ละชั้น

4.การสร้างสรรคจิตรกรรมด้วยเทคนิคแล็กเกอร์แวร์ สร้างการเหลื่อมของสีได้หลายชั้นก่อให้เกิดมิติได้อย่างน่าสนใจและงดงามตามการค้นคว้าของแต่ละบุคคล

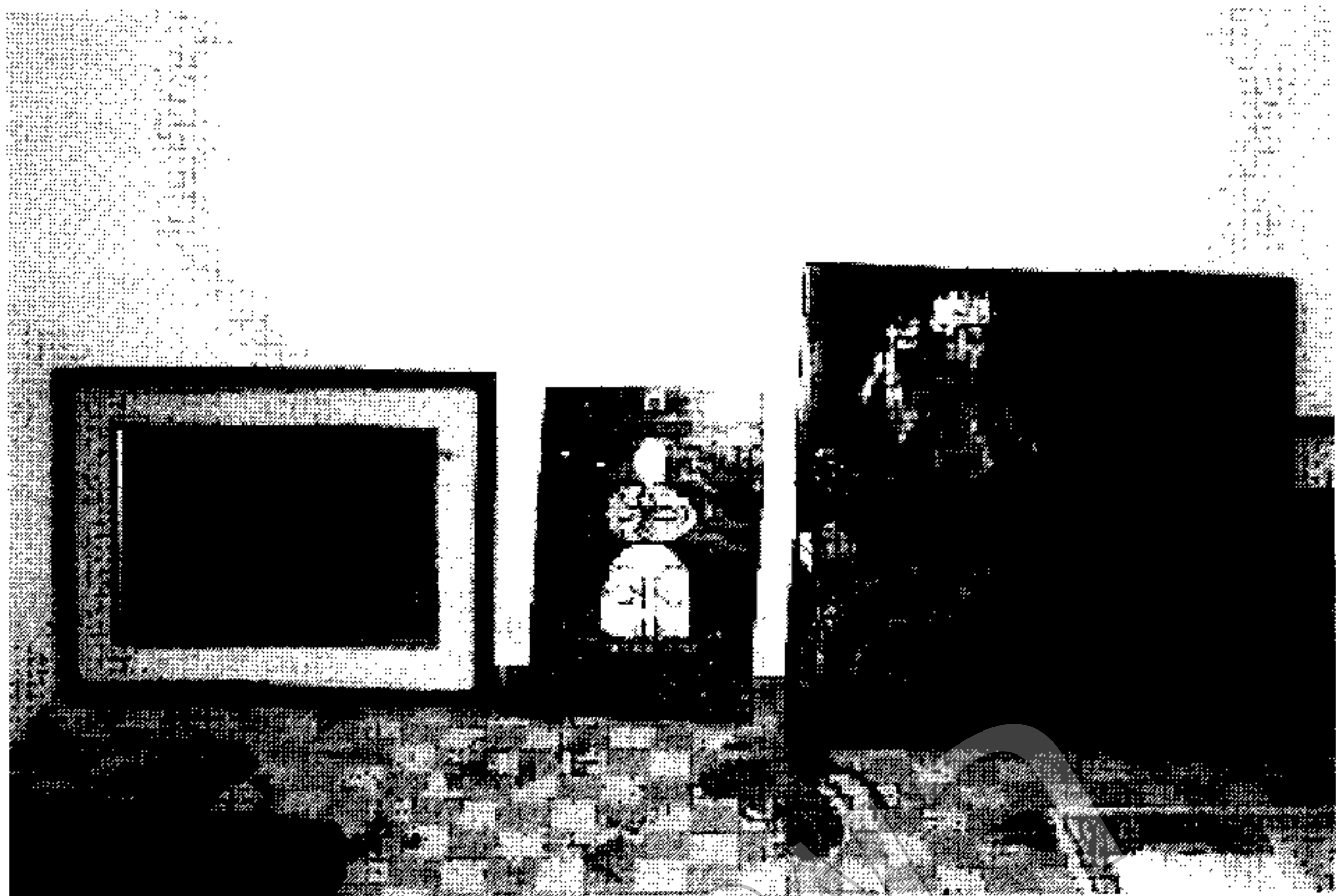
5. ยางรัก มีคุณสมบัติเป็นกรดไม่เหมาะสมกับผู้แพ้ยางรัก สำหรับผู้ต้องการศึกษาเทคนิคนี้จึงควรระมัดระวังเป็นพิเศษ

6. การสร้างสรรค์จิตรกรรมด้วยเทคนิคแล็กเกอร์แวร์ที่ฝึกอบรมเป็นเพียงกระบวนการสร้างสรรค์เบื้องต้นเท่านั้น ยังมีขั้นตอนและวิธีการอีกมากมายที่ต้องเรียนรู้

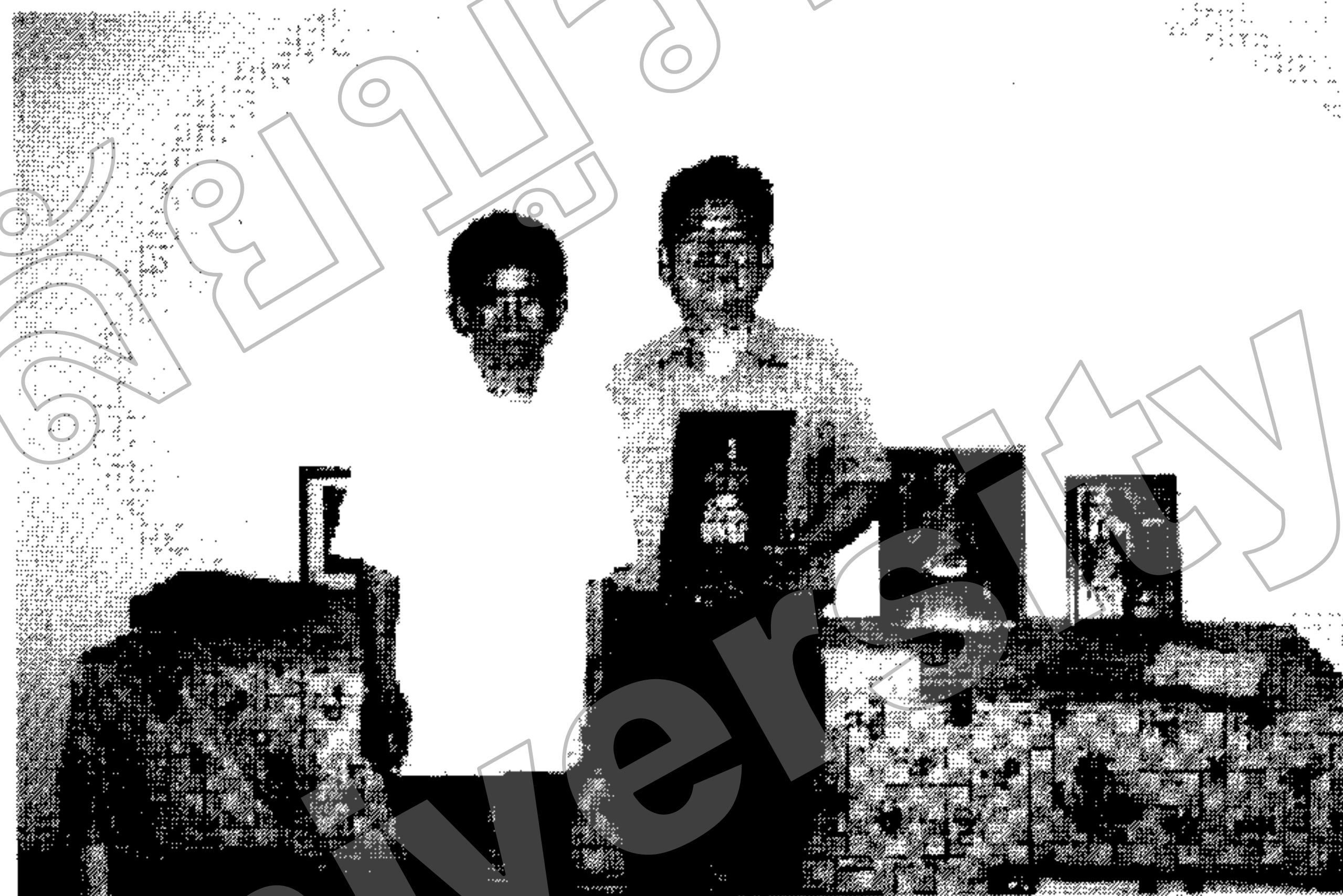
7. การเรียนรู้คุณสมบัติและวิธีการสร้างสรรค์แล็กเกอร์แวร์เป็นปัจจัยพื้นฐาน ที่สามารถนำไปพัฒนาวิธีการ และรูปแบบของการสร้างสรรค์ศิลปะส่วนตัวและสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับผู้ที่ต้องการศึกษาค้นคว้าต่อไปได้

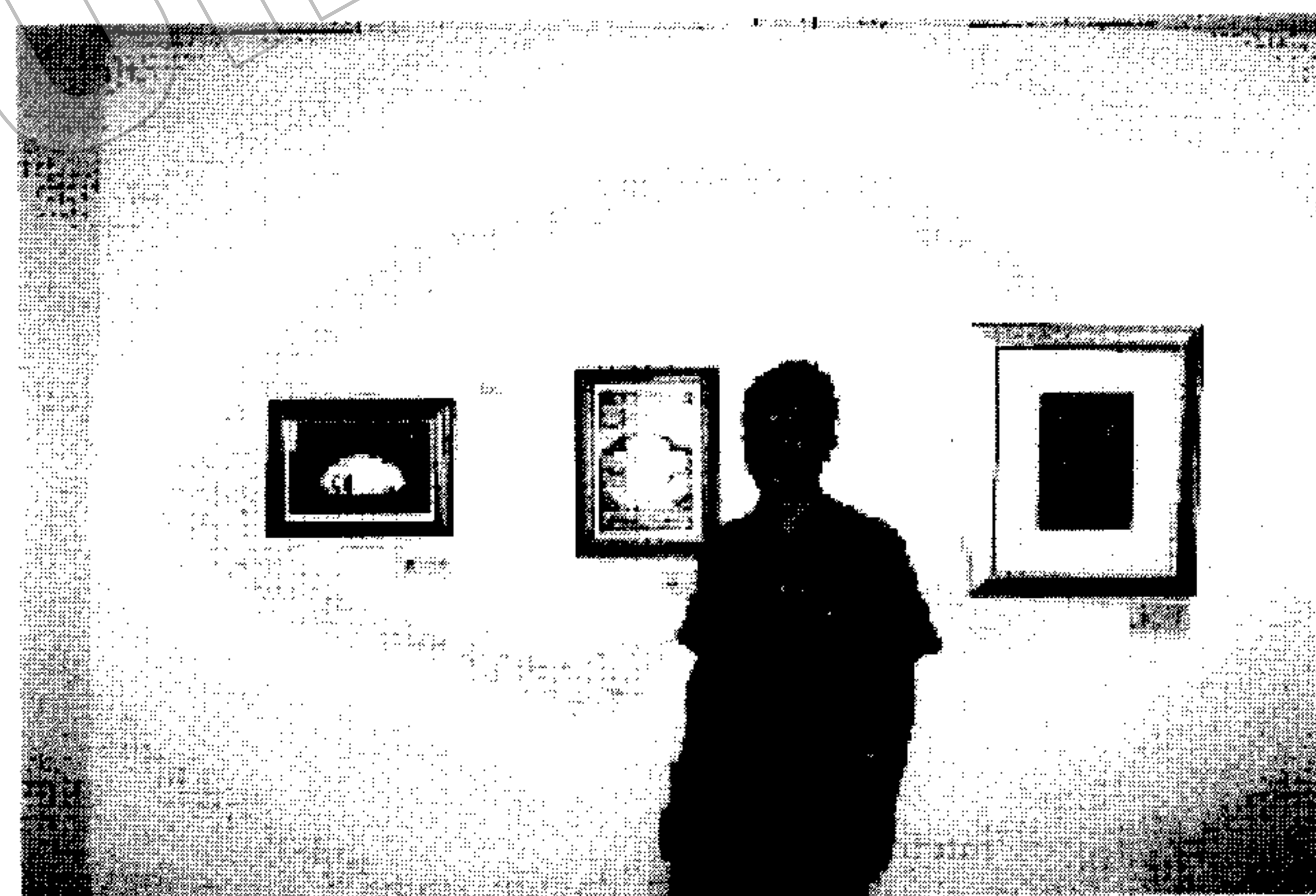
1. ผลงานที่เสร็จสมบูรณ์แล้ว (ชื่อผลงาน "ครอบครว" ขนาด 40 x 30 ซม. เทคนิค รักสีเวียดนาม)

2. ผลงานของอาจารย์ NGUYEN XUAN VIET และผลงานของผู้เขียน

3. อาจารย์ NGUYEN XUAN VIET และผู้เขียน

4. การแสดงผลงาน LACQUER WORKS ที่หอศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

บรรณานุกรม

ราชบัณฑิตยสถาน. **พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542**. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์, 2546, 1488 หน้า.

พจนานุกรมศัพท์ศิลปะอังกฤษ-ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน.

กรุงเทพฯ : เพื่อนพิมพ์, 2530, 350 หน้า.

วิบูลย์ ลี้สุวรรณ. **พจนานุกรม หัตถกรรม เครื่องมือเครื่องใช้พื้นบ้าน**. กรุงเทพฯ : เมืองโบราณ, 2546, 352 หน้า.

Nguyen Dang Quang. Vietnamese Lacquerware. Tre Publishing House, 1995. n.p. 134 p.

Hoa Si Nguyen Xuan Viet. Lacquer Painting. DVD, 2005.